VS 2-1120/2 DEPARTEMENT VAN DEFENSIE

VERVALLEN

VOORSCHRIFT nr 2 - 1120/2 2e DRUK

(Alle drukken van VS 2 - 1565 en VR 2 - 1120/2 komen hiermede te vervallen)

VELDDIENST
DEEL 2
TEKENS EN AFKORTINGEN

Y-CIE.NL

DIENSTGEHEIM

Vastgesteld bij beschikking van de Minister van Defensie d.d. 16 februari 1960, hoofdkwartier van de Generale Staf nr G 3/60.1616 I

VS 2-1120/2

DEPARTEMENT VAN DEFENSIE

VOORSCHRIFT Nr 2-1120/2, 2e druk
(Alle drukken van VS2-1565 en VR2-1120/2 komen hiermede te vervallen)

Velddienst
Deel 2
Tekens en Afkortingen

Y-CIE.NL

JE MAINTIENDRAI

INSPECTIE DER INTENDANCE BIBLIOTHEEK

DIENSTGEHEIM

De gegevens en inlichtingen uit dit voorschrift mogen niet aan de pers of aan onbevoegden worden verstrekt.

Vastgesteld bij beschikking van de Minister van Defensie d.d. 16 februari 1960, Hoofdkwartier van de Generale Staf, nr G 3/60.16161

INHOUD

HOOFDSTUK I – INTERGEALLIEERDE TEKENS VOOR KAARTEN, SCHETSEN, OLEATEN EN LUCHTFOTO'S

blz.

Afdeling A – Algemeen 5
Afdeling B – Basistekens 6
Afdeling C – Tekens voor wapens en dienstvakken 7
Afdeling D – Grootte-tekens 12
Afdeling E – Combinatie van tekens en afkortingen ter aanduiding van eenheden 14
Afdeling F – Tactische tekens 17
§ 1 – Vakgrenzen 17
§ 2 – Frontlijnen 20
§ 3 – Waarnemingsposten 20
§ 4 – Aanvalsdoelen en aanvalsrichting 21
§ 5 – Staven 21
§ 6 – Lijnen en stippellijnen 22
§ 7 – Toevoegingen 23
Afdeling G – Tekens voor verzorgingseenheden en -inrichtingen 24
§ 1 – Basistekens 24
§ 2 – Geneeskundige eenheden en -inrichtingen 27
Afdeling H – Tekens voor wapenen 29
§ 1 – Soorten wapenen 29
§ 2 – Combinatie van basistekens 30
Afdeling J – Tekens voor het aangeven van vuur, besmette gebieden, versterkingen, hindernissen en mijnen 34
§ 1 – Schootssector en vastgestelde schootsrichting 34
§ 2 – Artillerie- en mortiervuur 35
§ 3 – Veldversterkingen, hindernissen en mijnenvelden 37
Afdeling K – Tekens voor voertuigen 43
Afdeling L – Verbindingstekens 45
Afdeling M – Tekens voor luchtmacht en -verdediging 47
§ 1 – Luchtmachteenheden 47
§ 2 – Verzorgingseenheden en -inrichtingen 48
§ 3 – Luchtmacht en -verdediging 48
Afdeling N – In Nederland te gebruiken tekens, niet vallende onder de NATO-overeenkomst 52

HOOFDSTUK II – AANDUIDINGEN IN HET TERREIN

Afdeling A – Aanduiding van besmette terreingedeelten 54
§ 1 – Besmetting, bedoeld als strijdmiddel 54
§ 2 – Verontreiniging, niet bedoeld als strijdmiddel 56

X-DIE.NL

blz.

Afdeling B – Aanduiding van doorgangen door mijnenvelden 57
§ 1 – Overdag 57
§ 2 – Des nachts 58

HOOFDSTUK III – INTERGEALLIEERDE BORDEN VOOR BRUGGEN EN VOERTUIGEN

Afdeling A – Algemeen 59
Afdeling B – Borden voor bruggen en vlotten 60
Afdeling C – Klasse-aanduiding op voertuigen 63

HOOFDSTUK IV – AFKORTINGEN

Afdeling A – Algemene en bijzondere bepalingen voor het gebruik van afkortingen 69
Lijst 1 – Woorden – afkortingen 73
Lijst 2 – Afkortingen – woorden 84
Lijst 3 – Afkortingen ter aanduiding van autoriteiten en eenheden 95
Lijst 4 – Opstellersletters 98

Y-CIE.NL

HOOFDSTUK I

INTERGEALLIEERDE TEKENS VOOR KAARTEN, SCHETSEN, OLEATEN EN LUCHTFOTO'S

AFDELING A

ALGEMEEN

1. Gebruik van tekens

a. De strijdkrachten van de Noord Atlantische Verdrags Organisatie zijn overeengekomen de in dit voorschrift opgenomen tekens, alsmede de wijze waarop deze tekens worden samengesteld, te gebruiken.
De tekens worden gebruikt op:
(1) alle soorten operatiekaarten en kaartoverdrukken;
(2) schetsen, oleaten behorende bij operatiebevelen, verzorgingsbevelen, enz.;
(3) luchtfoto's;
(4) organisatieschema's.
b. De tekens vervangen **niet** de gebruikelijke kaarttekens op stafkaarten.
c. Wanneer het nodig is de tekens te verduidelijken door bijvoegingen, moet de Nederlandse taal worden gebezigd en waar mogelijk de in Hoofdstuk IV opgenomen afkortingen.
Speciale militaire tekens voor verbindingsschema's op oleaat, aanduiding van telefooncentrales, lijntestpunten, aansluitpunten, enz. zijn niet opgenomen.

2. Afwijkingen

In het algemeen moet het gebruik van tekens welke in dit voorschrift niet voorkomen, worden vermeden. Indien het bij uitzondering nodig is een niet opgenomen teken te gebruiken, moet dit worden toegelicht in een verklaring onderaan, of naast de kaart, schets, schema of foto.

3. Definitie

De soortnaam „eenheid" wordt gebruikt voor alle in de organisatie voorkomende troepensamenstellingen bij de zee-, land- en luchtmacht, b.v. een legerkorps, een divisie, een peloton, enz.

4. Kleuren

De volgende kleuren worden gebruikt:
a. **Blauw** – voor eigen en geallieerde strijdkrachten, inrichtingen en vuren.
b. **Rood** – voor vijandelijke strijdkrachten, inrichtingen en vuren.
c. **Groen** – voor vernielingen en hindernissen (eigen of vijandelijk.)[1])
d. **Geel** – voor met abc-middelen besmette gebieden (eigen of vijandelijk).

[1]) Niet aanvaard door Noorwegen.

1CIE.NL

Opmerking: Wanneer slechts één kleur wordt gebruikt, moet alles wat op de vijand betrekking heeft, met een dubbele lijn worden aangegeven. De tot eigen of geallieerde strijdkrachten behorende formaties, opstellingen, enz. worden met een enkele lijn aangegeven.

5. Letters ter onderscheiding van de nationaliteit

Te gebruiken letters ter onderscheiding van de nationaliteit:

BE – BELGIË
CA – CANADA
DA – DENEMARKEN
FR – FRANKRIJK
GE – WEST DUITSLAND
GR – GRIEKENLAND
IT – ITALIË
LU – LUXEMBURG
NL – NEDERLAND
NO – NOORWEGEN
PO – PORTUGAL
TU – TURKIJE
UK – UNITED KINGDOM (VERENIGD KONINKRIJK)
US – VERENIGDE STATEN VAN AMERIKA.

Ook in geschreven berichten, bevelen, enz. worden, indien noodzakelijk, deze afkortingen gebruikt. Zij komen dan onmiddellijk achter het betrokken nummer van de eenheid, b.v.
5 (UK) Pantserdivisie
4 (NL) Infanteriedivisie.

In geschreven berichten geldt deze regel voor divisie en hoger. Bij eenheden kleiner dan een divisie wordt deze regel slechts toegepast, indien verwarring mogelijk is.

Y-CIF.NL

AFDELING B
BASISTEKENS

6. Basisteken eenheden

Het toepasselijk teken voor het wapen of dienstvak wordt er **in** geplaatst (zie Afd. C); het teken voor de grootte wordt er **boven** geplaatst (zie Afd. D).

7. Aangeven van plaats van eenheden

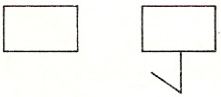

Midden onder het teken voor een eenheid kan een stok worden geplaatst, die naar behoefte wordt verlengd of gebogen.
De voet van de stok geeft de juiste plaats van de eenheid aan.

8. Basisteken staven en aangeven van plaats

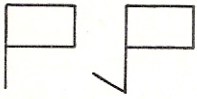

De staf van een eenheid wordt aangeduid met het basisteken voor eenheden, voorzien van een stok aan de rechter- of linkerzijde.[1]) De voet van de stok wordt naar behoefte verlengd of gebogen.

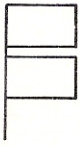

De voet van de stok geeft de juiste plaats aan.
Indien een aantal staven zich op één plaats bevindt, kunnen de tekens op één enkele stok worden geplaatst.

AFDELING C

TEKENS VOOR WAPENS EN DIENSTVAKKEN

9. Algemeen

Het bij het wapen of dienstvak behorende teken wordt geplaatst in de rechthoek, teneinde de soort van eenheid aan te duiden.

Wanneer er geen teken voor wapen of dienstvak bestaat, wordt de taak van de betreffende eenheid – afgekort – in de rechthoek geschreven.

10. Tekens voor wapens en dienstvakken, gelijk voor alle NAVO-strijdkrachten

Nr.	Teken	Wapen of dienstvak	Betekenis	Opmerkingen
1		Luchtlanding	Vleugels van een vliegende meeuw	Dit teken kan *niet alleen* worden gebruikt, maar moet aan een wapenteken worden toegevoegd
2		Luchtmacht	Propeller	Lichte vliegtuigeenheden (US Army Aviation; British Light Liaison Units) worden als volgt voorgesteld: Lichte vliegtuigeenheden gebruikt voor artillerie-waarneming worden voorgesteld door:

[1]) In Nederland altijd aan de linkerzijde.

Y-CIE.NL

Nr.	Teken	Wapen of dienstvak	Betekenis	Opmerkingen
3		Amphibisch	De horizontale lijn in het midden van het teken stelt het wateroppervlak voor	Dit teken kan *niet alleen* worden gebruikt, maar moet aan een wapenteken worden toegevoegd
4		Cavalerie (Tanks)	Rupsband	
5		Cavalerie (Verkenningstroepen)		
6		Antitankartillerie		
7		Kustartillerie		
8		Veldartillerie	Kanonskogel	
9		Luchtdoelartillerie	De „A" van „aircraft"	
10		Genie	Brug	
11		Infanterie	Kruisriemen	
12		Mariniers	Golven	
13		Geneeskundige dienst	Rode Kruisteken	Turkije gebruikt een halve maan als teken
14		Militair gezag	Schild	
15		Bergtroepen	Berg	Dit teken kan *niet alleen* worden gebruikt, maar moet aan een wapenteken worden toegevoegd
16	MP	Koninklijke marechaussee (Military police)		

Y-CIE.NL

Nr.	Teken	Wapen of dienstvak	Betekenis	Opmerkingen
17		Marine	Anker	
18		Militaire administratie	Geldkist	
19	P	Veldpostdienst		
20		Verbindings-dienst	Bliksemschicht	
21		Veterinaire en remonte-dienst		

11. Tekens voor wapens en dienstvakken van een bepaalde natie

Tengevolge van verschillen in organisatie en taak van wapens en dienstvakken van de NAVO-strijdkrachten, komen er kleine verschillen in deze tekens voor, omdat het teken voor wapen of dienstvak de *taak* van een eenheid moet aangeven. Het Amerikaanse Ordnance Corps heeft een andere taak dan het Britse Royal Army Ordnance Corps; de tekens voor deze dienstvakken verschillen daardoor.

Nr.	Teken	Wapen of dienstvak	Betekenis	Opmerkingen
1		Gepantserde transport-eenheden (UK, US, NL, etc.)	Rupsband met een verticale lijn om verschil te maken met gepantserde gevechtseenheden	
2		Chemical Corps (US)	Gekruiste retorten	In Ned. dit teken gebruiken voor specifieke abc-eenheden
3		Electrical and Mechanical Engineers (UK)	Dubbele schroefsleutel	
4		Technische dienst (US, NL)	Ontploffende granaat	

KCIEN

Nr.	Teken	Wapen of dienstvak	Betekenis	Opmerkingen
5		Ordnance (UK)	Schild met gekruiste wapenen	
6		Intendance (BE) (US) (NL)	Magazijnsleutel	
7	M	Matériel (FR)	„M" van matériel	
8	I	Intendance (FR)	„I" van intendance	
9		Supplies and transport (UK)	Wagenwiel vier spaken	
10		AAT (FR) (US) (NL)	Wiel	
11	G	Gendarmerie (FR) (BE)	„G" van gendarmerie	

12. Combinatie van tekens voor wapens en dienstvakken

Tekens voor wapens en dienstvakken kunnen met elkaar worden gecombineerd om de juiste taak van een eenheid aan te geven.

Nr.	Teken	Wapen of dienstvak	Opmerkingen
1		Veldartillerie luchtlanding	
2		Infanterie luchtlanding	
3		Geneeskundige troepen luchtlanding	
4		Luchtmachteenheid met een infanterietaak (luchtvaarttroepen)	
5		Luchtmachteenheid met een luchtdoelartillerietaak	

YCIE.NL

Nr.	Teken	Wapen of dienstvak	Opmerkingen
6		Luchtmachteenheid met een taak voor verkenning op de grond	
7		Gepantserde amphibie-eenheden	
8		Gepantserde veldartillerie	
9		Gepantserde genie	
10		Gepantserde infanterie	*a.* Dit teken geldt voor infanterie, organiek uitgerust met gepantserde rups- of wielvoertuigen *b.* Infanterie vervoerd door gepantserde transporteenheden wordt aangeduid met *c.* 14 Infanteriebataljon, vervoerd op niet gepantserde wielvoertuigen wordt aangeduid met: 14 (mot)
11		Infanterie van de mariniers	
12		Veldartillerie van de mariniers	
13		Verbindingsafdeling luchtmacht of verbindingsafdeling landmacht met een taak bij de luchtmacht	O.m. luchtsteunverbindingscompagnieën

Y-CIE.NL

AFDELING D
GROOTTE-TEKENS

13. Algemeen

Ter aanduiding van de grootte van een eenheid, wordt boven de rechthoek het betreffende grootte-teken geplaatst.

14. Tactische grootte-tekens

Nr.	Teken	Eenheid		Opmerkingen
		Landstrijd-krachten	Luchtmacht [1])	
1	•	Kleinste eenheid		Stuk, groep (NL, US); section (UK)
2	• •	Eenheid groter dan een groep, maar kleiner dan een peloton		Section (US); een eenheid welke organiek uit stukken bestaat (NL) Section (FR)
3	• • •	Peloton of overeenkomstige eenheid	Flight (NL, US, UK);	
4	I	Compagnie of overeenkomstige eenheid; squadron lichte vliegtuigen	Escadrille (FR) Squadron (NL, US, UK);	
5	II	Bataljon of overeenkomstige eenheid	Groupe, escadron (FR)	
6	III	Regiment of overeenkomstige eenheid; Brigade (UK), Battle Group (US)	Group (US, BE); Wing (UK); Escadre (FR); Groep (NL)	In Ned. ook gebruikt voor een met een regiment vergelijkbare groep van eenheden van hetzelfde wapen/dienstvak; b.v. artgp, intgp, enz.
7	X	Gevechtsgroep of overeenkomstige eenheid; Brigade group (UK) Combat Command; Regimental Combat Team (US) Groupement Tactique (FR)	Wing (US, BE)	UK geen equivalente luchtmachteenheid

[1]) Geldt tevens voor luchtvaarteenheden in het leger (Army Aviation Units en Army Artillery Aviation (US)).

X-CITE.NL

Nr.	Teken	Eenheid		Opmerkingen
		Landstrijd-krachten	Luchtmacht[1])	
8	XX	Divisie	Air Division (US)	Geen UK equivalent in de luchtmacht
9	XXX	Legerkorps		RAF Sector (Air Defense) gebruikt dit teken
10	XXXX	Leger	TAF (US) Group (UK); Commandement Aérien Tactique (FR)	
11	XXXXX	Legergroep	Air Command (US); TAF (UK); Forces Aériennes Tactiques (FR)	

N.B. Voor algemene hoofdkwartieren boven legergroepniveau worden geen grootte-tekens gebruikt (punt 30).
Eenheden van de luchtmacht met een taak als landstrijdkrachten nemen het equivalente grootte-teken van de landstrijdkrachten over, ongeacht het grootte-teken van de luchtmacht. Een squadron van een RAF-regiment (UK) gebruikt dus het grootte-teken van een compagnie (Air Force Flight) en niet dat van een bataljon (Air Force Squadron).

15. Grootte-teken voor eenheden in het etappegebied

Nr.	Teken	Betekenis	Opmerkingen
1	o o	Kleinste onderverdeling van een etappegebied	Gebied, Territoriaal Commando; Areas, Districts (US); Garrisons (UK)
2	o o o	Deel van het etappegebied	Territoriaal Bevelhebberschap; Communications Areas, Base Areas (UK), Sections (US)
3	o o o o	Etappegebied	In Nederland wordt dit teken tevens gebruikt voor de Basis of het Basisgebied

[1]) Geldt tevens voor luchtvaarteenheden in het leger (Army Aviations Units en Army Artillery Aviations. (U.S.)).

Y-DIE.NL

AFDELING E

COMBINATIE VAN TEKENS EN AFKORTINGEN TER AANDUIDING VAN EENHEDEN

16. Algemeen

Het systeem voor aanduiding van eenheden is als volgt opgebouwd:

a. Het basisteken voor iedere willekeurige eenheid (Afd. B).

b. In het basisteken wordt het betreffende teken voor het wapen of dienstvak geplaatst (Afd. C).
Infanterie-eenheid.

c. Boven dit teken komt het grootte-teken (Afd. D).
Infanteriecompagnie.

d. Bij een bataljon en overeenkomstige of hogere eenheid wordt het nummer van de eenheid **rechts** van het basisteken vermeld. Dit geldt eveneens voor alle eenheden, welke door de Minister van Defensie als zelfstandige eenheid zijn (worden) opgericht.

16 Infanteriebataljon.

101 Militaire inlichtingendienstcompagnie.

31 Tankeskadron (zelfstandig).
N.B. De afkorting „zelfst" is facultatief.

e. **Links** wordt de compagnie, batterij en eskadron of lagere eenheid nader benoemd:

ACompagnie van het 16 Infanteriebataljon.

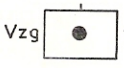

Verzorgingsbatterij van de 12 Afdeling veldartillerie.

Eerste peloton van de ACompagnie van het 16 Infanterie-bataljon.

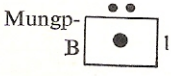

Munitiegroep van BBatterij van de 12 Afdeling veldartillerie.

f. Indien nodig, kan het teken van het wapen waarmede de eenheid is uitgerust, ter nadere aanduiding van de eenheid worden gebruikt.
Hierbij wordt het betreffende wapenteken (Afd. H) en het kaliber onder het basisteken geplaatst (het kaliber rechts, zonder maataanduiding als cm of mm).

Y-CIE.NL

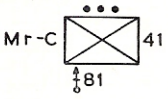

Peloton mortieren 81 mm van de CCompagnie van het 41 Infanteriebataljon.

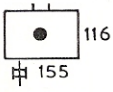

116 Afdeling veldartillerie 155 mm kanon.

Wanneer de combinatie van tekens niet volledig tot identificatie en beschrijving van de eenheid leidt, kunnen aanvullende toevoegingen (afgekort) tussen haakjes onder of achter de cijfers, rechts van het teken worden geschreven.

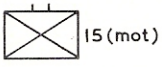

15 Infanteriebataljon gemotoriseerd.

g. Wanneer een teken een legerkorps of hogere eenheid in zijn geheel, dan wel de staf van die eenheid moet weergeven, wordt de nummeraanduiding of de naam van de eenheid in de rechthoek geplaatst. Indien noodzakelijk kan het nummer worden aangevuld met de nationaliteit van die eenheid.

Dit is geheel 1 Lk nader aangeduid met de internationale afkorting van Nederland (NL).

17. Toevoegingen aan tekens

a. De in punt 16 genoemde tekens zijn niet voldoende voor aanduiding van o.a. luchtlandingseenheden en bergtroepen.
In dat geval dient het betreffende teken extra in het basisteken te worden geplaatst.

Luchtlandingsdivisie.

Divisie, opgeleid voor het optreden in bergterrein (mountain division).

b. In het Westduitse leger worden toevoegingen aan tekens gebruikt om de specifieke taak of soort eenheid aan te duiden, als onderstaand is aangegeven.
Dit geldt NIET voor Nederland.

Teken	Betekenis	Voorbeeld	
	Stafeenheid		Stafcompagnie
	Verzorgingseenheid		Genie verzorgingsbataljon

Y-GIE.NL

Teken	Betekenis	Voorbeeld
	Gemengde eenheid	Ondersteuningscompagnie infanterie
	Territoriale eenheid	Territoriaal verbindingsbataljon
	Lichte eenheid [1])	Tankeskadron (licht)
	Middelbare eenheid [1])	Tankbataljon (middelbaar)
	Zware eenheid [1])	Zware herstelcompagnie van de technische dienst

18. Tekens voor artillerie van hogere eenheden

Een uitzondering op de in het voorgaande aangegeven systeem vormt de artillerie van b.v. een infanterie- of pantserdivisie. Voor de aanduiding van deze artillerie wordt het pantser- of infanterieteken gecombineerd met het artillerieteken en het divisie grootteteken.

Divisie-artillerie van 4 Infanteriedivisie.

Divisie-artillerie van 3 Pantserdivisie.

Divisie-artillerie van 6 Luchtlandingsdivisie.

De tekens voor de artillerie van legerkorps en hogere eenheden volgen dezelfde regel:

Legerkorps-artillerie 1 Lk.

[1]) Heeft betrekking op bewapening en uitrusting.

V-OUE.NL

19. Vijandelijke eenheden

Wanneer slechts één kleur wordt gebruikt, worden voor de basistekens van vijandelijke eenheden dubbele lijnen gebruikt.

Vijandelijk infanteriebataljon.

20. Onder bevel stellingen

Wanneer een eenheid belangrijk is versterkt, b.v. een bataljon heeft een extra compagnie onder bevel, dan wordt het teken (+) rechts van het teken van de eenheid geplaatst. Wanneer een onderdeel aan een eenheid is onttrokken, wordt het teken (—) rechts van het teken van de eenheid geplaatst.

AFDELING F

TACTISCHE TEKENS

§ 1. VAKGRENZEN

21. Algemeen

Vakgrenzen worden aangeduid met een dunne lijn, waarbij de lijn op één of meerdere punten wordt onderbroken voor het plaatsen van het grootte-teken (Afd. D).

vakgrens divisie

vakgrens bataljon

N.B. Voor de lengte der lijnen wordt verwezen naar de tactische voorschriften.

22. Nummeraanduiding en beschrijving

a. De nummeraanduiding van de eenheden, zonodig aangevuld met de nationaliteit tussen haakjes, wordt geplaatst aan beide zijden van het grootte-teken, teneinde aan te geven welke eenheden door de vakgrens worden gescheiden:

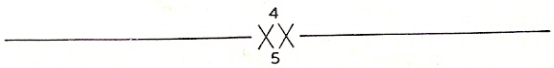

vakgrens tussen 4 en 5 Divisie

Wanneer een vakgrens twee eenheden scheidt van ongelijke grootte, wordt normaal het grootte-teken van de grootste eenheid aangehouden. Bij achtergrenzen worden de

Y-GIF.NL

grootte-tekens aangehouden van de eenheid, welke zich aldaar bevindt en niet het grootte-teken van de hogere eenheid.
Wanneer de eenheid niet overeenkomt met het grootte-teken op de vakgrens, moet door nummeraanduiding en bijschrijving de grootte van die eenheid worden gegeven.

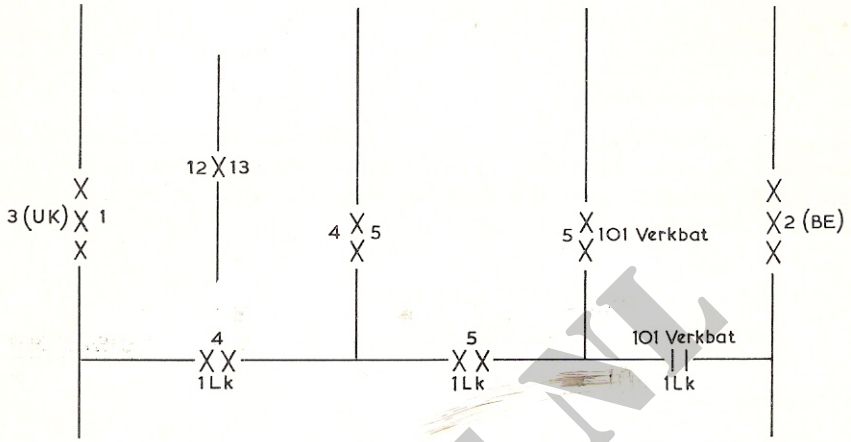

De schets geeft weer 1 Lk met 3 (UK) Lk links en 2 (BE) Lk rechts. 1 Lk heeft in voorste lijn 4 Divisie links, daarnaast 5 Divisie, terwijl rechts een vak is toegewezen aan 101 Verkbat. In het vak van 4 Divisie bevinden zich 12 en 13 Ggp in voorste lijn.
b. Vakgrenzen (scheidingslijnen) worden aangegeven door gemakkelijk op de kaart en in het terrein terug te vinden punten te vermelden in de volgorde waarin ze in het terrein voorkomen. Bij een opmars worden deze punten van achteren naar voren, bij het verdedigend gevecht of bij een achterwaartse verplaatsing van voren naar achteren vermeld.
Loopt een scheidingslijn, in het algemeen genomen, evenwijdig met het front b.v. achtergrenzen, dan worden de terreinpunten van links naar rechts vermeld, waarbij front naar de vijand wordt gemaakt.
Bij het aangeven van de scheidingslijn tussen eenheden en onderdelen, moeten de aanduidingen „inbegrepen" of „niet inbegrepen" worden gebezigd. Deze aanduidingen worden geschreven vóór de plaats of terreinstrook, waarop zulks betrekking heeft.
Uit de aanduiding van een scheidingslijn moet steeds blijken tot welke eenheid of groepering een plaats, gebied, dan wel punt behoort.

23. Aansluitingspunten

Aansluitingspunten worden aangegeven door dit teken op de vakgrens/scheidingslijn te plaatsen.

24. Gebieden voor eenheden

a. Gebieden van eenheden, voor zover hiervoor geen gebruik wordt gemaakt van

V-CIEN.NL

de vakgrenstekens, worden aangegeven door een lijn, welke dit gebied insluit. Indien dit gebied als steunpunt wordt ingericht, wordt deze lijn op de van de vijand afgekeerde zijde onderbroken voor het plaatsen van het grootte-teken terwijl zonodig binnen de lijn het nummer van de eenheid kan worden geplaatst.

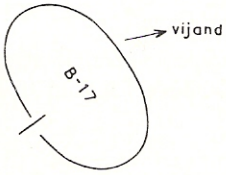

Steunpunt door BCompagnie van het 17 Infanteriebataljon ter verdediging ingericht en bezet.

Indien de eenheid slechts in het aangegeven gebied verblijft, wordt de lijn om het gebied **niet** onderbroken en wordt het teken en nummer van de eenheid daarbinnen geplaatst.

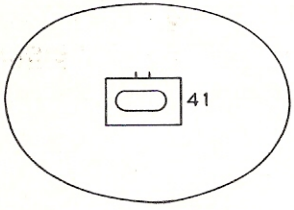

Gebied waarbinnen 41 Tankbataljon verblijft.

b. Geprojecteerde gebieden voor toekomstig gebruik of bezetting worden aangegeven met een stippellijn.

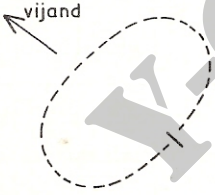

Steunpunt ter verdediging voor te bereiden, c.q. voorbereid voor een troepensterkte van een compagnie; het steunpunt is **niet** bezet.

c. Wanneer aan een aantal eenheden een bepaald gebied is toegewezen, is het vaak gemakkelijker de tekens van die eenheden op de rand van de schets of op een open ruimte op de schets te plaatsen.

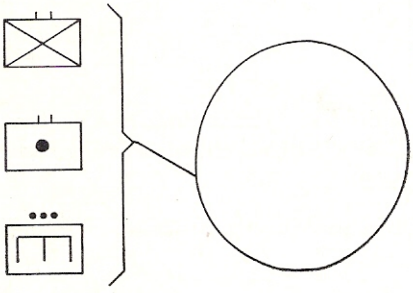

Y-CIE.NL

§ 2. FRONTLIJNEN

25. Algemeen

De frontlijn wordt aangegeven met een aantal gebogen lijnen.

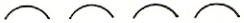

Wanneer slechts één kleur op de schets wordt gebruikt, wordt de eigen frontlijn voorgesteld door het voorgaande teken en de vijandelijke frontlijn door dubbele gebogen lijnen.

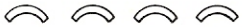

26. Spaarzaam bezette frontlijnen

Delen van een frontlijn welke spaarzaam zijn bezet of waar slechts wordt gepatrouilleerd, worden aangegeven door een serie punten.

Wanneer slechts één kleur wordt gebruikt, dan worden vijandelijke posities weergegeven door open punten.

De punten geven niet de werkelijke sterkte of plaats van de patrouilles aan.

Opmerking. De in de punten 25 en 26 genoemde tekens worden zodanig geplaatst dat de bolle zijde naar de tegenstander gericht is.

Geallieerd (blauw).

Vijand (rood of dubbele lijnen, wanneer één kleur wordt gebruikt).

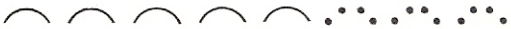

§ 3. WAARNEMINGSPOSTEN

27. Aanduiding

Waarnemingsposten worden aangeduid met een driehoek. Het centrum van de driehoek geeft de juiste plaats aan. Het teken van het desbetreffende wapen en de afgekorte aanduiding van de eenheid, kan worden toegevoegd.

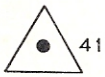

Waarnemingspost van de 41 Afdeling artillerie.

Y-CIE.NL

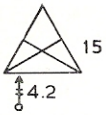

Waarnemingspost van het peloton mortieren 4.2-in van het 15 Infanteriebataljon.

Waarnemingspost 3 Peloton van de ACompagnie van het 44 Infanteriebataljon.

§ 4. AANVALSDOELEN EN AANVALSRICHTING

28. Aanduiding

a. Aanvalsdoelen worden aangegeven door een gesloten lijn te plaatsen om het betreffende gebied, waar binnen de afkorting „avdoel".

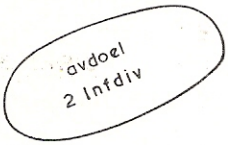

Voor de duidelijkheid kan de eenheid, welke het aanvalsdoel moet nemen, worden toegevoegd.

b. De aanvalsrichting wordt aangegeven met een pijl welke loopt van de startlijn tot in het aanvalsdoel. De pijl geeft niet de juiste opmarsweg weer, doch beperkt wel de manoeuvre en geeft aan van welke zijde het aanvalsdoel moet worden genomen.

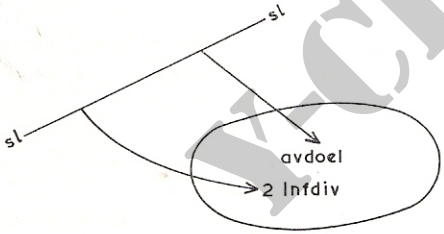

§ 5. STAVEN

29. Algemeen

a. Een gehele staf wordt voorgesteld door het teken van de eenheid met een stok aan één zijde.

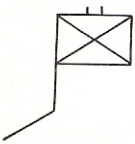

Staf 12 Infanteriebataljon.

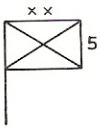

Staf 5 Infanteriedivisie.

WCIL.NL

b. Wanneer het wenselijk is onderscheid te maken tussen verschillende echelons van een staf, worden de volgende tekens gebruikt:

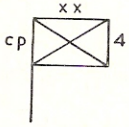

Commandopost 4 Infanteriedivisie.

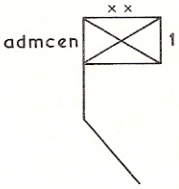

Administratieve centrum van 1 Infanteriedivisie.

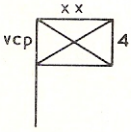

Vooruitgeschoven commandopost 4 Infanteriedivisie.

30. Hogere staven

a. Een algemeen hoofdkwartier (boven legergroepsniveau) heeft geen grootte-teken; de beginletters van de naam van de staf worden in de rechthoek geplaatst.

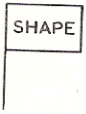

Supreme Headquarters Allied Powers Europe.

b. Voor legerkorpsstaven en hoger wordt het cijfer, dat de staf aangeeft in de rechthoek geplaatst met het grootte-teken boven de vlag. Er worden geen wapen- of dienstvaktekens gebruikt, behalve waar het luchtmachteenheden betreft.

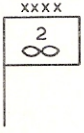

Staf 2nd Air Force (US).
Staf no. 2 Group (UK).
Staf 2 CATAC (Commandement Aérien Tactique) (FR).

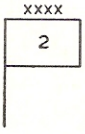

Staf 2 Leger.

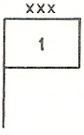

Staf 1 Legerkorps.

§ 6. LIJNEN EN STIPPELLIJNEN

31. Algemene regels

Teneinde op een oleaat behalve de verschillende locaties ook nog het verschil in tijd

V-SILE.NL

waarin deze locaties moeten worden ingenomen te kunnen aangeven, moeten op de volgende wijze lijnen en stippellijnen worden gebruikt:

a. Een volle lijn wordt gebruikt voor
(1) de huidige of werkelijke plaats;
(2) aanvalsdoelen;
(3) grenzen en scheidingslijnen.
b. Een stippellijn wordt gebruikt om een toekomstig gebied aan te duiden.

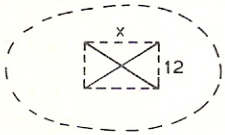

Toekomstig gebied voor de 12 Infanteriebrigade.

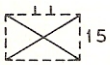

Ontworpen plaats van 15 Infanteriebataljon.

§ 7. TOEVOEGINGEN

32. Tijden

Het tijdstip van b.v. het openen van een commandopost of inrichting, de aankomst van een eenheid in een nieuw gebied of het vermoedelijk tijdstip, waarop een aanvalsdoel zal zijn genomen, kan onder het teken worden geschreven. Afhankelijk van de omstandigheden kan de tijd of de datum – tijdgroep worden gebruikt.

Toekomstige plaats van de commandopost van de 3 Infanteriedivisie, welke opent op de 9e om 1430 uur in tijdzone B.

33. Vraagtekens

Een vraagteken, gebruikt met een teken van een vijandelijke eenheid, geeft aan dat er twijfel bestaat over de juistheid van de inlichting. De plaats van het vraagteken geeft aan wat twijfelachtig is.

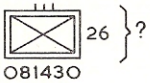

Alle gegeven inlichtingen zijn twijfelachtig.

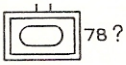

Het bataljonsnummer is twijfelachtig.

Y-CIE.NL

AFDELING G

TEKENS VOOR VERZORGINGSEENHEDEN EN VERZORGINGSINRICHTINGEN

§ 1. BASISTEKENS

34. Verzorgingseenheden

Indien de verzorgingseenheid zelf de verzorgingsinrichting vormt, wordt de voorkeur gegeven aan het teken van de eenheid boven de hierna volgende tekens van verzorgingsinrichtingen.

35. Verzorgingsinrichtingen

a. Wanneer het teken van de eenheid niet kan worden toegepast, b.v. indien slechts een deel van de eenheid betrokken is bij een bepaalde verzorgingsinrichting wordt het volgende teken gebruikt:

In gebruik.

Toekomstig.

b. Moet de juiste plaats worden aangegeven, dan wordt het teken op een stok geplaatst. De voet van de stok geeft de juiste plaats aan. De stok kan recht of gebogen zijn.

36. Wapen- of dienstvak- en speciale verzorgingstekens

a. Het wapen- of dienstvakteken of het speciale verzorgingsteken wordt geplaatst binnen het teken van de basiseenheid of van de verzorgingsinrichting.
b. De volgende bijzondere verzorgingstekens worden gebruikt om de speciale functie van een verzorgingseenheid of -inrichting aan te geven, wanneer het wapen- of dienstvakteken niet wordt gebruikt.

Munitie (alle soorten).

Y-CIE.NL

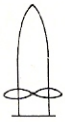

Munitie (alleen voor luchtmacht).

Munitie (alleen voor artillerie).

Munitie (alleen voor lichte vuurwapenen).

Levensmiddelen.

Benzine, olie en smeermiddelen.

Benzine, olie en smeermiddelen (alleen voor vliegtuigen).

Vaste brandstof.

W

Water.

c. Indien geen dienstvak- of speciaal verzorgingsteken bestaat mag een afkorting in het teken worden geschreven.

37. Bijschrijvingen bij tekens van verzorgingseenheden en -inrichtingen

a. Verzorgingseenheden: – Zoals in punt 34 aangegeven, wordt bij voorkeur het basisteken voor een eenheid gebruikt. In dit geval worden de in Afdeling E genoemde regels voor de combinatie van tekens en afkortingen ter aanduiding van eenheden toegepast.

b. Verzorgingsinrichtingen: – De volgende regels worden toegepast, wanneer het teken voor een verzorgingsinrichting wordt gebruikt.

(1) Boven het teken wordt het grootte-teken geplaatst van de eenheid, die de inrichting doet inrichten.

Inrichting van de Technische dienst, ingericht door een divisie.

(2) Rechts van het teken wordt het nummer geplaatst van de eenheid die de inrichting doet inrichten.

V-CIE.NL

Munitie-inrichting (verdeelplaats munitie) ingericht door 44 Infanteriebataljon.

Een afkorting die de bestemming van de inrichting aangeeft, mag worden bijgevoegd. Deze afkorting moet, waar nodig om verwarring te voorkomen tussen haakjes worden geplaatst.

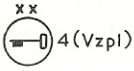

Verzamelplaats intendance, ingericht door 4 Divisie.

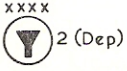

Depot Klasse III van 2 Leger.

(3) Wanneer de inrichting een serienummer heeft, wordt dit nummer links van het teken geplaatst. Heeft de inrichting geen serienummer, dan kan zo nodig de numerieke aanduiding van de eenheid worden bijgevoegd.

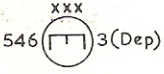

Geniedepot van 3 Lk.
(546 kan zijn het serienummer van de inrichting of het nummer van de genie-eenheid, die de inrichting in bedrijf houdt.)

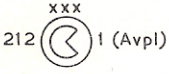

Aanvullingsplaats levensmiddelen van 1 Lk met serienummer 212.

2 Waterpunt van 4 Divisie.

38. Verzorgings- en transportechelons van eenheden

a. Deze worden aangegeven door wielen of andere tekens welke op mobiliteit duiden (Afdeling K) onder het teken van de eenheid te plaatsen.

Divisietrein 5 Infanteriedivisie.

b. De soort echelon kan worden aangegeven door de afgekorte aanduiding van het echelon midden onder het teken te plaatsen.

„A" verzorgingsechelon van een infanteriebataljon (op wielvoertuigen) (UK).

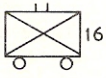

Trein van 16 Infanteriebataljon (eventueel nader aan te geven).

Y-CIE.NL

39. Verkeerscontrole

a. Tekens voor verkeerscontrole-inrichtingen.

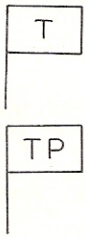

Verkeersregelingsbureau.

Verkeerscontrolepost.

b. Regels voor bijschriften (punt 37b).

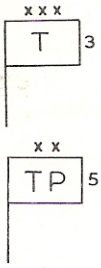

Verkeersregelingsbureau van 3 Lk.

Verkeerscontrolepost, ingericht door 5 Divisie.

c. Tekens voor wegen, vallende onder verkeerscontrole.
Ter aanduiding van de verkeerscontrole worden op kaarten en oleaten de volgende tekens op of langs de wegen geplaatst:

éénrichtingverkeer;

tweerichtingverkeer;

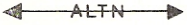

afwisselend (alternatief) éénrichtingverkeer;

weg onder toezicht;

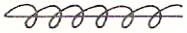

snelweg;

gereserveerde weg.

§ 2. GENEESKUNDIGE EENHEDEN EN INRICHTINGEN

40. Bijzondere geneeskundige tekens

Door de grote verscheidenheid in soorten van geneeskundige eenheden moeten speciale

Y-UIL.NL

tekens aan deze eenheden en inrichtingen worden toegevoegd om de juiste taak aan te geven, zodat onderscheid gemaakt is tussen:

a. geneeskundige eenheden, die geen gewonden opnemen;

b. inrichtingen, die geneeskundig en pharmaceutisch materieel en geneesmiddelen verstrekken;

c. eenheden of ploegen, die gewonden opnemen.

Basisteken voor geneeskundige eenheden welke **gesloten** zijn en geen gewonden opnemen.[1])

Inrichtingen, die geneeskundig materieel en geneesmiddelen verstrekken.[1])

Iedere geneeskundige eenheid of elke ploeg, welke gewonden kan opnemen.[1]) De grootte-tekens tot regimentsniveau worden op de linkerkruisarm geplaatst.

Turkse geneeskundige eenheden worden voorgesteld door een halve maan in plaats van door een kruis.

Voorbeelden van tekens van geneeskundige eenheden en inrichtingen.

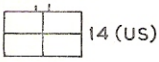

14 (US) Geneeskundig bataljon.

Ziekenautocompagnie van 21 Geneeskundig bataljon.

Aanvullingsplaats geneeskundig en pharmaceutisch materieel, serienummer 122 van 10 Lk.

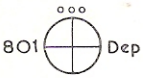

Depot geneeskundige goederen, serienummer 801, van een basiscommando.

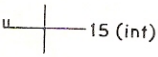

Hulppost van 15 Infanteriebataljon.

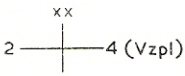

Verzamelplaats gewonden 4 Divisie (ingericht door 2 Verzamelplaatspeloton-4 Geneeskundig bataljon (Vzpl onder divisie-bevel)).

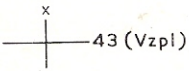

Verzamelplaats gewonden 43 Gevechtsgroep (ingericht door een verzamelplaatspeloton, welke onder (operationeel) bevel is gegeven van 43 Gevechtsgroep).

[1]) Voor bijschriften zie punt 37b.

V-CIE.NL

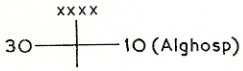

Algemeen hospitaal, serienummer 30, dan wel 30 Algemeen hospitaal van 10 Leger.

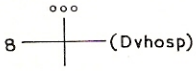

8 Doorvoerhospitaal, dan wel doorvoerhospitaal met serienummer 8 van een basiscommando.

AFDELING H

TEKENS VOOR WAPENEN

§ 1. SOORTEN WAPENEN

41. Basistekens

De hierna volgende basistekens duiden *plaats* en *soort* van het wapen aan.
De juiste plaats van het wapen wordt, tenzij anders bepaald door de onderkant van de stok van het teken aangegeven.

Nr.	Teken	Betekenis	Opmerkingen
1	↑	Basisteken voor een infanteriewapen	Dit basisteken geeft aan een lichte mitrailleur (Bren)
2	‖	Basisteken voor een artillerievuurmond	Dit basisteken geeft aan een vuurmond van licht kaliber
3	—	Middelbaar kaliber	Getekend dwars over het teken
4	=	Zwaar kaliber	Getekend dwars over het teken
5	o	Krombaanwapen: mortier of houwitser	Getekend onderaan het wapenteken
6	○	Tegen luchtdoelen	Rondom het wapenteken plaatsen (slechts te gebruiken *met* het wapenteken)
7	∧	Anti-tank	Onder aan het wapenteken
8	∧	Raketwerper	Aan de top van het wapenteken
9	⟹	Geleid projectiel	

Y-CIE.NL

Nr.	Teken	Betekenis	Opmerkingen
10		Raket (geschut) Vrije raket	
11		Vlammenwerper	
12		In stelling	Boven het wapenteken plaatsen
13		Gemechaniseerd (motoraffuit, rups of half-rups)	Rondom het wapenteken plaatsen
14	S P	Gemechaniseerd (motoraffuit; alleen voor gemechaniseerde vuurmonden op wielen)	Rechts van het teken plaatsen
15		Tank	Zie ook afdeling K
16	?	Niet met zekerheid vastgesteld	Rechts van of in het teken plaatsen
17		Vernietigd	Door het betreffende teken plaatsen
18		Schijnopstelling (dummy)	Boven het teken plaatsen

§ 2. COMBINATIE VAN BASISTEKENS

42. Opbouw

De opbouw van de combinaties is als volgt:

a. Aan het wapenteken, b.v.

Basisteken artillerie vuurmond.

wordt een horizontale streep (worden horizontale strepen) toegevoegd om het kaliber aan te geven:

Y-CIE.NL

Lichte artillerie vuurmond (voor de lichte categorie wordt het basisteken gebruikt).

Middelbare artillerie vuurmond.

Zware artillerie vuurmond.

b. Afhankelijk van de soort vuurmond wordt aan het basisteken het (de) voorgeschreven teken(s) toegevoegd.

Zware artillerie krombaan vuurmond; zware houwitser.

Middelbare anti-tank artillerie vuurmond.

Middelbare raketwerper (art).

Lichte luchtdoelartillerie vuurmond.

c. Indien het wapen gemechaniseerd is (rupsbanden of wielen) wordt hiervoor eveneens het voorgeschreven teken toegevoegd:

Middelbare gemechaniseerde artillerie vuurmond op rupsbanden.

Middelbare gemechaniseerde artillerie vuurmond op wielen.

Middelbare gemechaniseerde luchtdoelartillerie vuurmond op wielen.

d. Verdere bijzonderheden worden als volgt aangegeven:

Lichte artillerie vuurmond in stelling.

Niet met zekerheid vastgestelde middelbare artillerie vuurmond.

Y-GIL.NL

Vernielde zware artillerie vuurmond.

Schijnopstelling (dummy) van een lichte luchtdoelartillerie vuurmond.

e. Is het gewenst de hoofdschootsrichting van een artillerie vuurmond aan te geven, dan wordt de as van het vuurmond-teken in de hoofdschootsrichting geplaatst en wordt een lijn loodrecht op de basis van het teken getrokken.

43. Voorbeelden van wapentekens

Nr.	Wapen	Kaliber		
		Licht (en basisteken)	Middelbaar	Zwaar
1	Mitrailleur			
2	Mortier			
3	Mitrailleur tl			
4	Infanterie antitankwapen, raketwerper of terugstootloze vuurmond			
5	Kanon of kanonhouwitser			
6	Houwitser			
7	Kanon als anti-tank vuurmond			
8	Raketwerper (art) (Rocket projector artillery)			

Y-CIE.NL

Nr.	Wapens	Kaliber		
		Licht (en basis-teken)	Middel-baar	Zwaar
9	Luchtdoelartillerie vuurmond			
10	Vlammenwerper, gedragen in draag-lasten			
11	Vlammenwerper, gemonteerd op voertuig			

44. Batterijen

Meer dan één wapen of wapenen met meerdere lopen worden aangeduid door het aantal wapenen of lopen onder het teken te plaatsen.

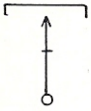

Vier middelbare mortieren in stelling.

Gemechaniseerde vierling mitrailleur .50 op halfrups tegen luchtdoelen (de M16).

Vier zware luchtdoelartillerie vuurmonden in stelling.

45. Kaliber

Boven en behalve het teken dat onderscheid maakt tussen lichte, middelbare en zware vuurmonden, mag ook het kaliber van het wapen rechts van het teken worden toegevoegd.

46. Geleide projectielen

a. De volgende tekens worden gebruikt voor het aangeven van geleide projectielen.

YCIE.NL

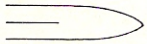

Basisteken voor geleid projectiel.

b. Een lanceerplaats voor geleide projectielen wordt als volgt aangegeven.

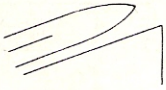

Projectielen van grond naar grond (surface to surface missile).

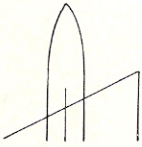

Projectielen van grond naar lucht (surface to air missile).

c. Geleide projectielen worden aangeduid met een afkorting van drie letters.
De eerste letter geeft de oorsprong van het projectiel aan, de tweede het doel en de derde is de letter „M" van „missile". De letters welke de oorsprong en het doel aangeven zijn:

„A", hetgeen „Air" betekent,
„S", hetgeen „Surface" betekent,
„U", hetgeen „Underwater" betekent.

Voorbeelden van afkortingen

Air to air missile – AAM
Air to surface missile – ASM
Surface to surface missile – SSM

YCIE.NL

AFDELING J

TEKENS VOOR HET AANGEVEN VAN VUUR, BESMETTE GEBIEDEN, VERSTERKINGEN, HINDERNISSEN EN MIJNEN

§ 1. SCHOOTSSECTOR EN VASTGESTELDE SCHOOTSRICHTING

47. Schootssector

De schootssector van een wapen wordt als volgt voorgesteld.

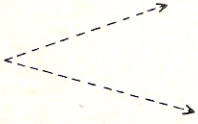

Het betreffende wapenteken kan met dit teken als volgt worden gebruikt.

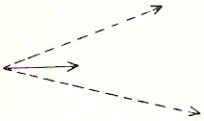

Schootssector van een lichte mitrailleur.

48. Vastgelegde schootsrichting

Een vastgelegde schootsrichting wordt voorgesteld door

Dit teken moet met een wapenteken worden gebruikt daar het anders een beweging kan betekenen (punt 28*b*).

Vastgelegde schootsrichting van een lichte anti-tank vuurmond.

49. Combinatie

De tekens welke een schootssector en een vastgelegde schootsrichting aangeven, kunnen tezamen worden gebezigd, mits ook het wapenteken wordt gebruikt.

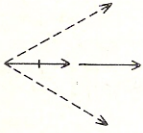

Schootssector en vastgelegde schootsrichting (stormvuurlijn) van een middelbare mitrailleur.

N.B. In alle gevallen geeft de onderzijde van de stok van het betreffende wapenteken de juiste plaats van het wapen aan.

§ 2. ARTILLERIE- EN MORTIERVUUR

50. Vuren

Het algemene teken om eigen of vijandelijk artillerie- en mortiervuur aan te geven is

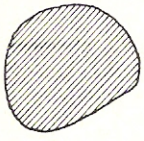

Het gebied dat met dit teken bedekt is, is bij benadering het terrein dat onder vuur ligt.
Vijandelijk vuur wordt in rood, eigen vuur in blauw aangegeven.

51. Eigen doelen

Eigen doelen (*niet* die van de vijand), worden voorgesteld door een van de volgende tekens.

of

Concentratie.

Y-CIE.NL

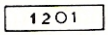

Stormvuur (US, NL).

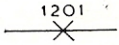

Lineaire concentratie (UK).

Opmerking. Het getal 1201 geeft het doelnummer aan; inplaats daarvan kan ook de verkorte aanduiding van de eenheid welke de vuuropdracht moet uitvoeren, worden gebezigd.

52. Combinatie van vuur en wapen

De boven vermelde tekens kunnen eveneens worden gebezigd om de soort vuur (b.v. UK: SOS) en de soort wapen dat die vuurtaak heeft, aan te geven.

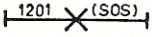

Stormvuurtaak (UK: SOS), doelnummer 1201.

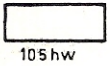

Stormvuur (US, NL) voor de 105 mm houwitser.

53. Andere soorten vuur en besmette gebieden

Nr.	Teken	Betekenis
1	of	Terrein dat door rook aan de waarneming zal worden onttrokken Tijd en datum kunnen worden ingeschreven
2		Terrein, blootgesteld aan luchtbombardement (Vijandelijk bombardement in rood, eigen bombardement in blauw)
3	241500 jun of	Met gas besmet terrein. Het teken wordt geel gearceerd, of anders wordt de letter „G" er in geschreven
4	061100 aug 54	Radio-actief terrein (Radioactive Area)

Opmerking. De door middel van de tekens aangegeven begrenzing geeft bij benadering het gebied weer.

V-CIE.NL

§ 3. VELDVERSTERKINGEN, HINDERNISSEN EN MIJNENVELDEN

54. Veldversterkingen

Nr.	Teken	Veldversterkingen	Opmerkingen
1	of	Schuttersput of wapen-opstelling	Wapen- of ander teken kan worden toegevoegd. Een schuttersput voor twee of meer man wordt aangegeven door links van het teken het aantal te plaatsen, b.v. 2
2		Loopgravenstelsel	
3		Loopgraaf met schuttersopstellingen	
4		Schuilplaats	
5		Schuilplaats in ophoging	
6		Schuilplaats onder-gronds	
7		Kazemat	
8		Versterkt punt	
9		Versterkt terrein	
10		Fort	

Y-CIE.NL

55. Hindernissen

Nr.	Teken	Betekenis	Opmerkingen
1		Terreingedeelten waarin vernielingen zijn aangebracht	
2		Tankhindernis (aard niet aangegeven)	Te gebruiken wanneer het type hindernis onbekend is of niet valt onder de tekens voor tankhindernissen
3		Anti-tankwal of dijk	
4		Anti-tankgracht	Is de hindernis samengesteld uit verschillende typen, worden de tekens gecombineerd, b.v.:
5		Anti-tankgracht, overdekt, gecamoufleerd	een tankhindernis gevormd door gracht, muur en boomstammen
6		Boomstammen, rails of soortgelijke hindernissen.	
7		*Tetrahedron (driehoekige piramide), drakentanden en soortgelijke hindernissen:*	
		Permanent	De kruisjes geven het aantal rijen en het nummer het aantal obstakels aan 10 vier rijen met 10 obstakels in iedere rij
		Permanent en voorbewerkt	
		Verplaatsbaar	
		Verplaatsbaar en voorbewerkt	

V-CIE.NL

Nr.	Teken	Betekenis	Opmerkingen
8		*Wegversperringen, kraters en opgeblazen bruggen:*	Het midden van het teken geeft de juiste plaats van de versperring of vernieling aan
		Ontworpen	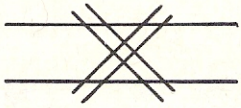
		Voorbereid; is nog te passeren	Wegversperring aangebracht 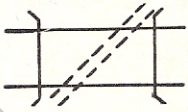
		Uitgevoerd, gesteld	Ontworpen brugvernieling
9		*Draadhindernissen:*	
	XXXXX	Type niet bepaald	
		Harmonicarol, enkel	
		Harmonicarol, meervoudig	
		Enkelvoudige afrastering	Deze tekens kunnen geen verwarring geven met vakgrenzen mits *groen* wordt gebruikt. Indien geen kleur beschikbaar en verwarring met vakgrenzen mogelijk is, moet „draad" bijgeschreven worden
		Dubbele afrastering	
		Dubbele hekversperring	
		Lage draadversperring	
		Hoge draadversperring	
10		Struikeldraad	
11		Inundatie	In blauw
12		Hindernis tegen vliegtuigen en luchtlandingstroepen	

V-CIE.NL

56. Mijnen en mijnenvelden

a. Algemeen. Op kaarten voor tactisch gebruik of op oleaten, zijn de basistekens voor mijnen (*b* 1 t/m 4) en de tekens voor mijnenvelden, grenzen en doorgangen (*b* 11 t/m 13) gewoonlijk voldoende leesbaar.

Voorbeelden van aanduidingen voor mijnenvelden op een kaart met *grote schaal:*

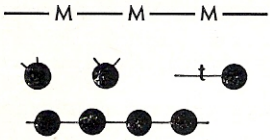

Bekend mijnenveld, grens niet afgerasterd.

Verspreid liggende mijnen ap, sommige met struikeldraad.

Rij mijnen at.

Gordel van 600 mijnen (ap en dubbele at) waarvan sommige zijn gevalstrikt; met een doorgang:

Gordel van 400 mijnen at, waarvan sommige zijn gevalstrikt; met een doorgang:

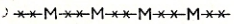

Bekende en met draad aangegeven grens van een mijnenveld.

b. Tekens

Nr.	Teken	Betekenis	Opmerkingen
1		Mijnen (soort onbekend)	
2		Mijnen ap	
3		Mijnen at	
4		Mijnen at met valstrik	

Y-CIE.NL

Nr.	Teken	Betekenis	Opmerkingen
5		Dubbele mijnen at	De nrs. 5 t/m 8 worden gewoonlijk alleen gebruikt voor gedetailleerde weergave van mijnenvelden.
6		Dubbele mijnen at, gevalstrikt	
7		Valstrik (booby trap)	
8	t	Mijnen ap, verbonden aan struikeldraad	
9		Een rij mijnen at	De nrs. 9 en 10 worden gebruikt wanneer de mijnen in een bepaalde lijn zijn gelegd.
10		Een rij mijnen ap	
11		*Mijnenvelden:*	
	400	Mijnenveld van 400 mijnen at en ap (gemengd)	Deze tekens worden gebruikt wanneer een aantal rijen wordt samengevoegd in een bepaald patroon.
	600	Mijnenveld van 600 mijnen at	De grens van het mijnenveld wordt op schaal getekend, om plaats en grootte van het veld nauwkeurig aan te geven. Het getal in de rechthoek geeft het juiste aantal mijnen aan. De soort mijnen wordt aangegeven door het teken.
12	M M M M	*Grenzen:* Met draad afgezet (schijnmijnenveld)	De soort mijnen wordt aangegeven door in het mijnenveld het betreffende teken te plaatsen.
	M M M M	Bekend, maar niet met draad afgezet (mijnenveld at)	
	M M M M	Niet bepaald en niet met draad afgezet (soort mijnen onbekend)	

Y-CIE.NL

Nr.	Teken	Betekenis	Opmerkingen
13		*Doorgangen:* Door een mijnengordel at	
	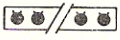	Door een mijnengordel ap	

57. Kleur

Hindernissen, mijnenvelden en vernielingen – vijandelijke zowel als eigen – worden met groen aangegeven.

58. Aanvullende tekens

De volgende tekens kunnen – voor zover toepasselijk – tezamen met de tekens voor veldversterkingen, hindernissen en mijnen worden gebezigd.
Voorts kunnen zij met alle andere tekens worden gebruikt, in het bijzonder met tekens voor wapenen.

Schijn (dummy) (geplaatst boven het betreffende teken).

Vernield (geplaatst door het teken).

?	Niet met zekerheid vastgesteld	worden rechts van of in het teken geplaatst.
OC	Onder constructie (Eng. **UC:** under construction)	
O	Onbezet (Eng. **U:** unoccupied)	

Voorbeelden:

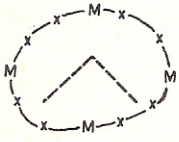

Schijn-mijnenveld. Let op de afwijkende plaats van het „schijn"-(dummy)teken.

Vernielde wapenopstelling.

V-CIE.NL

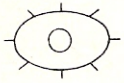

Niet bezet versterkt punt.

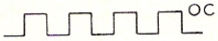

Loopgravenstelsel in aanleg.

AFDELING K
TEKENS VOOR VOERTUIGEN

59. Tanks en gepantserde wielvoertuigen

Lichte tank.

Middelbare tank.

Zware tank.

Pantserwagen.

60. Andere voertuigen

Tekens voor voertuigen (geen tanks of pantserwagens) worden samengesteld uit twee basistekens.
Het ene basisteken geeft het type van de carosserie aan b.v. met laadbak, gepantserd, enz.; het andere de wijze van voortbewegen.

a. Soort voertuig

Vrachtvervoer.

Personenvervoer.

Gevechtsvoertuig, niet gepantserd.

Gevechtsvoertuig, gepantserd.

Amfibie (vrachtvervoer).

Y-CIE.NL

Locomotief.

b. Wijze van voortbewegen

Rupsband of half-rups.

Wielvoertuig.

Spoorwegvervoer.

Per slee (getrokken).

Sneeuwvoertuig (op eigen kracht).

Lastdieren.

Rechts van deze tekens kan het type voertuig worden bijgeschreven.
Bovendien kan in het teken een wapen-, dienstvak- of speciaal verzorgingsteken worden geplaatst om de lading of het gebruik van het voertuig aan te geven.

c. Voorbeelden van tekens voor voertuigen

Nr.	Teken	Betekenis
1		Wielvoertuig voor vrachtvervoer
2		Wielvoertuig voor personenvervoer
3		Gevechtsvoertuig op wielen, niet gepantserd
4		Gevechtsvoertuig op wielen, gepantserd
5		Gevechtsvoertuig op rupsbanden, niet gepantserd
6		Gevechtsvoertuig op rupsbanden, gepantserd
7		Spoorwagen (-wagon)

Y-CIE.NL

Nr.	Teken	Betekenis
8	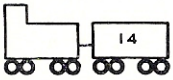	Spoortrein met 14 wagons
9	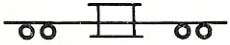	Zwaar stuk spoorweggeschut
10	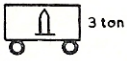	3-tons wielvoertuig met munitie
11		Ziekenauto
12	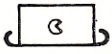	Slee, beladen met klasse I-goederen

d. Convooien en colonnes

Voertuigcolonnes worden aangegeven door een pijl welke de bewegingsrichting aangeeft. De punt van de pijl geeft de plaats van het hoofd van de colonne aan.

Dit teken kan vergezeld gaan van een voertuigteken, om aan te geven van welk soort colonne er sprake is.
Eveneens kan de datumtijdgroep worden toegevoegd, om aan te geven wanneer de colonne op de aangegeven plaats was, c.q. is.

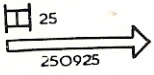

Een colonne van 25 middelbare tanks waargenomen op de 25e om 0925 uur.

AFDELING L
VERBINDINGSTEKENS

61. Algemeen

Dit hoofdstuk bevat geen tekens voor verbindingsschema's, doch uitsluitend algemene verbindingstekens.

62. Berichtenkantoor en verbindingscentrum

Hiervoor wordt het vastgestelde teken voor staven gebruikt met aan de linkerzijde van de stok een verklaring om de taak aan te geven.

V-CIE.NL

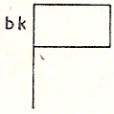

Berichtenkantoor.

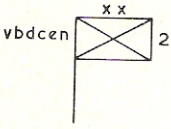

Verbindingscentrum 2 Infanteriedivisie.

63. Diverse tekens

De volgende tekens kunnen ter aanvulling worden gebruikt en van aantekeningen worden voorzien om de juiste taak en soort aan te geven:

Nr.	Teken	Betekenis	Opmerkingen
1		Microfoons	Dit teken wordt gebruikt voor b.v. geluidmeetmicrofoons. Iedere vierhoek geeft een microfoon weer
2		Radarstation	
3		Radiostation	
4		Radiostation (schijn)	
5		Radiopeilstation	
6		Radio-interceptiestation	
7	TV	Televisie	
8		Optisch station	

Y-CIE.NL

AFDELING M

TEKENS VOOR LUCHTMACHT EN LUCHTVERDEDIGING

§ 1. LUCHTMACHTEENHEDEN

64. Operationele eenheden

a. Het basisteken voor de luchtmacht wordt in combinatie met het grootte-teken (afdeling D) gebruikt.

Basisluchtmachtteken.

2nd (US) Tactical Air Force;
Nr. 2 (UK) Group; 2 CATAC (FR).

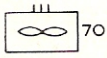

70th (US) Group;
Nr. 70 (UK) Wing;
70th (FR) escadre.

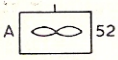

„A" Flight-
Nr. 52 (UK) Squadron.

b. Bij luchtmachttekens kan de soort eenheid worden bijgeschreven.
Voor deze bijschrijvingen bestaan geen standaardafkortingen; hiervoor moeten de afkortingen van het betrokken krijgsmachtonderdeel worden gebruikt en zonodig in een legende worden verklaard.

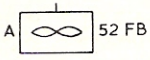

„A" Flight Nr. 52 (UK) Fighter-Bomber Squadron.

7th (US) Bombardment Squadron (Heavy).

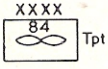

Headquarters Nr. 84 (UK) (Transport) Group.

65. Lichte vliegtuigen

Lichte vliegtuigen worden als volgt aangegeven:

Army Aviation Unit (US);
Light Liaison Unit (UK);
Lichte vliegtuigeenheid (NL).

Army Artillery Aviation (US);
Air Observation Post Unit (UK);
Artillery Observation Aviation (UK);
Artillerie verkenningsvliegtuigen (NL).

Y-CIL NL

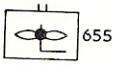

655 (UK) Air Observation Post Squadron.

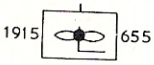

1915 Flight of the 655 (UK) Air Observation Post Squadron.

2. VERZORGINGSEENHEDEN EN -INRICHTINGEN

66. Aanduiding

Voor de aanduiding van verzorgingseenheden en -inrichtingen gelden de regels genoemd in afdeling G.

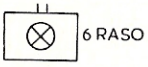

6 (UK) Rear Airfield Supply Organisation.

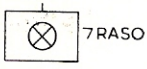

7 (UK) Forward Airfield Supply Organisation.

Headquarters 1st (UK) Army/Air Transport Organisation.

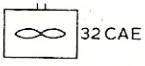

32 (UK) Casualty Air Evacuation Unit.

8th (US) Supply Group Depot.

2nd (UK) Army POL (Aviation) Installation.

§ 3. LUCHTMACHT EN LUCHTVERDEDIGING

67. Algemeen

De tekens voor schijnopstellingen, vernield, enz. alsmede voor het aangeven van vuur, besmette gebieden, versterkingen, hindernissen en mijnen (afdeling J) kunnen worden gecombineerd met de tekens voor luchtmacht en luchtverdediging (punt 68).

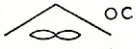

Vliegveld in aanleg.

Y-CIE.NL

68. Tekens voor luchtmacht en luchtverdediging

Nr.	Teken	Betekenis	Opmerkingen
1		*Vliegtuigtypen:*	
		Vliegtuig	
		Beschadigd vliegtuig	
	Gli	Zweefvliegtuig	
		Hefschroefvliegtuig	
2		Patrouillegebied voor de luchtmacht	
3		*Vliegvelden:*	De top van deze tekens geeft de juiste plaats aan De overeengekomen tekens op luchtvaartkaarten worden voor de verschillende soorten vliegvelden gebruikt
		Vliegveld	
		Startbaan (strip) voor lichte vliegtuigen	
		Landingsterrein voor hefschroefvliegtuigen	
4		Ballon	
5	BL - - - BL	Bomlijn	Afwisselend zwart en geel
6	GFA	Gebied onder afweervuur (lua)	De letters „A", „B" en „C" onder „GFA" (Gun Fire Area) geven de soort beperking aan
7		(Ingegraven) beschermende opstelling voor vliegtuig	

YCIIE.NL

Nr.	Teken	Betekenis	Opmerkingen
8		Kwetsbaar punt (luchtverdediging)	De punt tussen de twee pijlen geeft de juiste plaats aan
9		Kwetsbaar gebied (luchtverdediging)	
10		Weerstation	
11	TA	Doelengebied of concentratie van doelen	TA van „target"

69. Air Control Team

De luchtmacht-propeller kan worden gebruikt in combinatie met een voertuig of een ander teken en voorzien van bijschrijvingen, om eenheden als b.v. een „Air Control Team" aan te geven.

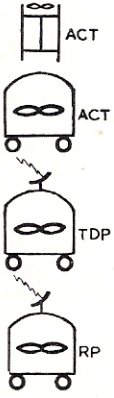

Air Control Team in een middelzware tank.

Air Control Team in een niet-gepantserd gevechts-wielvoertuig.

Target Director Post in een niet-gepantserd gevechts-wielvoertuig

Reporting Post in een niet-gepantserd gevechts-wielvoertuig.

70. Air Control Centre

Het teken voor staven met het luchtmachtteken en bijschrijvingen worden gebruikt om „Air Control Centres" aan te geven; hierbij wordt geen grootte-teken gebruikt.

Y-CIII.NL

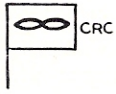

Control and Reporting Centre.

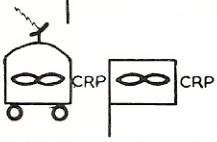

Control and Reporting Post.

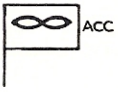

Air Control Centre.

Een uitzondering op deze regel is het British Sector Operations Centre, waarvoor het volgende teken is vastgesteld:

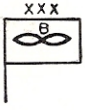

Sector Operations Centre (B-sector).

Y-CIE.NL

71. Waarnemings- en meldingsposten en -centra

Posten en centra welke tot hoofdtaak waarnemen en rapporteren van vijandelijke vliegtuigen hebben, worden door de volgende tekens voorgesteld:

Luchtwachtpost.

Luchtwachtpost met radio uitgerust.

Centrale meldingspost voor luchtwachtposten, b.v.: Royal Observer Corps Centre (UK);
Luchtwachtcentrum (NL).

Deze tekens kunnen zonodig van een bijschrift aan de rechterzijde van het teken worden voorzien, b.v.:

Ground Observer Team (UK).

72. Luchtdoelartillerie operatiekamers (centra)

In die gevallen waar een operatiecentrum niet de feitelijke commandopost van een eenheid is, wordt het teken voor een staf gecombineerd met het lua-teken, waarbij geen grootte-teken wordt gebruikt.

Luchtdoeloperatiecentrum.

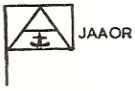

Gemeenschappelijk (leger/marine) luchtdoeloperatiecentrum.

In die gevallen waarbij de operatiekamer tevens staf van de eenheid is, wordt bij het stafteken een bijschrift geplaatst om de juiste functie aan te geven:

Light anti-aircraft control centre van het 8th (US) Light Anti-Aircraft Battalion.

AFDELING N

IN NEDERLAND TE GEBRUIKEN TEKENS, NIET VALLENDE ONDER DE NAVO-OVEREENKOMST

73.

Nr.	Teken	Betekenis
1	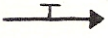	Mitrailleur bren op affuit
2		Mitrailleur bren op affuit van het mitrailleurpeloton
3		„a" = verdikking van de lijn voor het aangeven van de bestreken ruimte
4		Groepscommandant (inf)
5		Plaatsvervangend groepscommandant

Y-CIE.NL

Nr.	Teken	Betekenis
6		Pelotonssergeant (inf)
7		Plaatsvervangend pelotonscommandant (inf)
8		Pelotonscommandant
9		Plaatsvervangend compagniescommandant
10		Compagniescommandant
11		Ordonnans
12		Gewondenverzorger

N.B. De tekens 4 t/m 12 alleen te gebruiken op compagniesschetsen en lager.

Y-GIE.NL

HOOFDSTUK II

AANDUIDINGEN IN HET TERREIN

AFDELING A

AANDUIDING VAN BESMETTE TERREINGEDEELTEN

§ 1. BESMETTING BEDOELD ALS STRIJDMIDDEL

74. Aanduiding

Terreingedeelten, door chemische-, biologische- of radioactieve strijdmiddelen besmet en mijnenvelden, tenzij deze velden of besmette terreinen worden prijsgegeven aan de vijand, worden aangeduid met behulp van rechthoekige, gelijkbenige driehoekige borden, vervaardigd van metaal, hout, plastic, triplex of gelijkwaardig materiaal waarvan de langste, horizontale zijde ca. 28 cm, de schuine zijde ca. 20 cm bedraagt.

75*a*. *Kleur, aanduiding*

Voor- zowel als achterzijde van de borden zijn voorzien van een hoofdkleur, de voorzijde – welke steeds is afgekeerd van het aan te duiden terreingedeelte – is in enkele gevallen voorzien van een aanduiding.
De hoofdkleur en de aanduiding samen zijn kenmerkend voor de aard van de besmetting of het gevaar van het terreingedeelte dat wordt aangeduid.

b. Opschriften

Opschriften, in een kleur afhankelijk van de aard van de besmetting of gevaar, kunnen als extra veiligheidsmaatregel worden aangebracht op de voorzijde van het bord en evenwijdig aan de langste zijkant.
Deze opschriften worden gesteld in de taal gekozen door de strijdkrachten die de borden aanbrengen.
Bovendien worden zo mogelijk bijzonderheden over besmettingen met chemische, biologische of radio-actieve strijdmiddelen op de *achterzijde* van elk bord vermeld.
Bij besmetting met biologische strijdmiddelen, bestendige of minder bestendige chemische strijdmiddelen is vermelding van de naam van het gebruikte strijdmiddel (indien bekend) alsmede de datumtijdgroep van de verkenning noodzakelijk.
Bij radio-actieve besmetting kan de vermelding van de datumtijdgroep van het plaatsen van het bord een aanduiding geven van gevaar, terwijl in sommige gevallen, bijvoorbeeld nabij permanente militaire inrichtingen de maximum toegestane dosis per dag (commander's dose) kan worden vermeld.

V-UIT.NL

c. De kleuren zijn:

Soort veld of aard der besmetting	Hoofdkleur voor- en achterzijde	Aanduiding (voorzijde)	Opschrift (facultatief op de voorzijde)
Mijnenvelden	Rood	—	Wit
Chem. mijnenvelden	Rood	Gele streep	Geel
Terreinen waarin valstrikken	Rood	Witte streep	Wit
Niet ontplofte bommen	Rood	Witte bom	—
Besmetting met chem. strijdmiddelen	Geel	—	Rood
Besmetting met biologische strijdmiddelen	Blauw	—	Rood
Besmetting met radio-actieve strijdmiddelen	Wit	—	Zwart

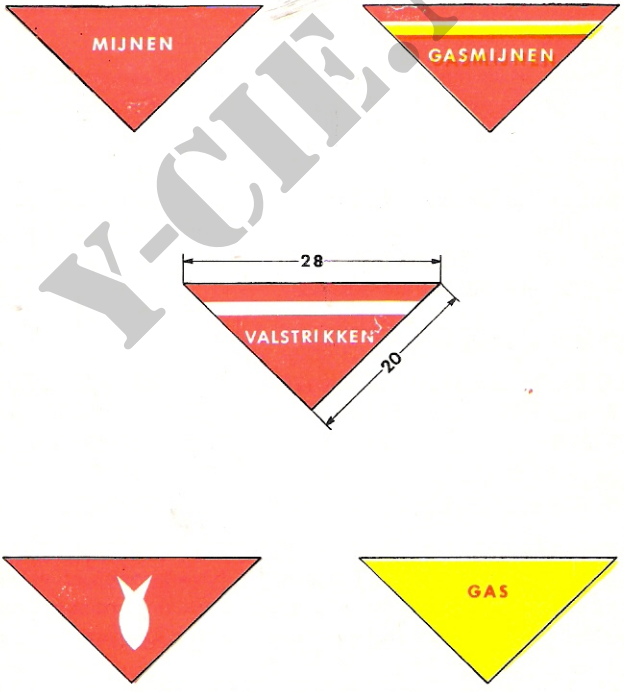

Y-CIE.NL

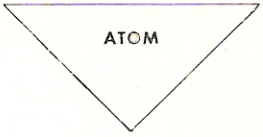

76. Meervoudige besmetting

Bij meervoudige besmetting (b.v. mijnen en besmetting met chemische strijdmiddelen) worden de betreffende borden naast elkaar aangebracht.

77. Afzetting

Mijnenvelden en terreinen waarin valstrikken voorkomen dienen aan eigen zijde te worden afgezet met een tweedradig hekwerk (bij voorkeur met prikkeldraad), waarvan de onderste draad op enkelhoogte en de bovenste draad op middelhoogte moet zijn gespannen. Een draadafzetting op de flanken of aan vijands zijde kan worden aangebracht indien dit met het oog op de veiligheid van eigen troepen gewenst wordt geacht. In achtergelegen gebieden moeten deze terreinen steeds rondom worden afgezet.

78. Schijnvelden

De aanduiding c.q. afzetting en aanduiding van schijnbesmettingen en schijnvelden is dezelfde als voor een overeenkomstig werkelijk besmet terrein of „scherp" veld.

79. Plaatsing

De borden worden aangebracht met de rechte hoek omlaag aan draadafzettingen, bomen, palen, piketten of dergelijke en mogen daartoe nabij de scherpe hoeken van gaatjes worden voorzien. Slechts in uitzonderingsgevallen mag worden volstaan met rechtop in de grond steken van de bordjes.

80. Zichtbaarheid bij duisternis

Ten aanzien van de zichtbaarheid bij duisternis zijn geen NAVO-richtlijnen uitgegeven. Waar en wanneer zulks wordt nodig geacht, draagt de commandant belast met de verantwoordelijkheid ter plaatse, zorg voor het verlichten of reflecteren van de borden.

§ 2. VERONTREINIGING, WELKE NIET ALS STRIJDMIDDEL IS BEDOELD

81. Verontreiniging, welke niet als strijdmiddel is bedoeld, bestaat uit verontreiniging door latrines, kuilen voor keukenafval, bezinkputten en vuilniskuilen.
Deze soorten van verontreiniging moeten steeds kenbaar worden gemaakt door rechthoekige merktekens van onverschillig welke kleur en elke gewenste afmeting.

82. Indien deze verontreinigde plaatsen met aarde worden overdekt, moet dit

dusdanig geschieden, dat een aardheuveltje boven op de verontreinigde plaats komt en het rechthoekige merkteken boven op dit heuveltje wordt geplaatst. Op het merkteken moet zijn aangegeven de soort van verontreiniging onder het aarden dek, de datum van overdekking met grond en, in niet-gevechtszones, de vermelding van het onderdeel.

AFDELING B

AANDUIDING VAN DOORGANGEN DOOR MIJNENVELDEN

§ 1. OVERDAG

83. Plaatsing

De volgende blikken of houten merktekens, bevestigd aan palen, moeten worden geplaatst met 25 meter tussenruimte aan weerszijden van de doorgang door een mijnenveld; van het begin tot het einde van de doorgang. (Zie Fig. 1).
De doorgangsmerken moeten worden geplaatst met het WITTE gedeelte wijzend naar de doorgang en het RODE gedeelte gericht naar het mijnenveld. De doorgangsmerken moeten worden geplaatst loodrecht op de richting van de doorgang.

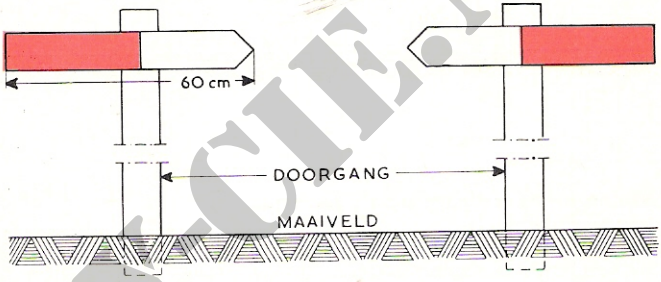

Fig. 1.

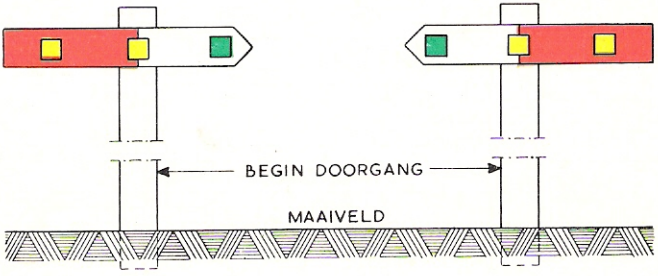

Fig. 2.

Y-CIE.NL

§ 2. DES NACHTS

84. Begin van de doorgang

Bij het begin van de doorgang moeten, aan eigen zijde, gekleurde lantaarns worden bevestigd aan de bovenvermelde doorgangsmerken aan weerszijden van de doorgang, zoals hieronder is aangegeven. (Zie Fig. 2).

85. Einde van de doorgang

Aan het einde van de doorgang moeten, aan eigen zijde, gekleurde lantaarns worden bevestigd aan de bovenvermelde doorgangsmerken aan de weerszijden van de doorgang, zoals hiervoor is aangegeven. (Zie Fig. 3).

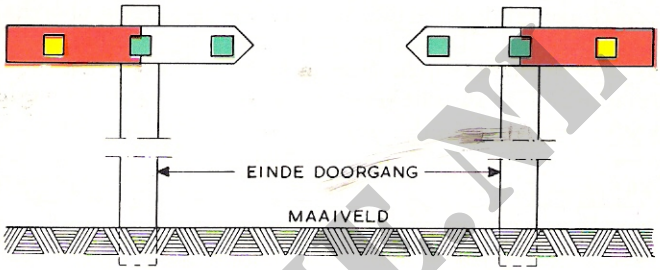

Fig. 3.

86. Tussen begin- en eindpunt van de doorgang

Behalve de in de bovengenoemde punten 84 en 85 genoemde lantaarns aan de vier doorgangsmerken aan het begin en einde van de doorgang, moeten, aan eigen zijde aan alle doorgangsmerken geplaatst aan weerszijden van de doorgang, telkens twee gekleurde lampen worden aangebracht, zoals hieronder is aangegeven. (Zie Fig. 4).

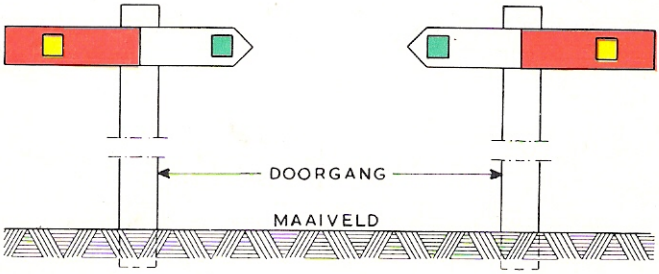

Fig. 4.

HOOFDSTUK III
INTERGEALLIEERDE BORDEN VOOR BRUGGEN EN VOERTUIGEN

AFDELING A
ALGEMEEN

87. Borden op bruggen

a. Klasse-aanduiding

Elke brug en elk vlot dienen te zijn voorzien van een standaardbord, dat de militaire belastingklasse aangeeft.

b. Beperkingen

Indien de rijwegbreedte (resp. doorrijhoogte) van een brug of vlot kleiner is dan overeenkomt met de klasse van die brug of dat vlot, wordt dit aangegeven door een bord.

88. Klasse-aanduidingen op voertuigen

Op elk militair voertuig behoort de belastingklasse te zijn aangegeven.

89. Controle bij het passeren van brug of vlot

De verantwoordelijkheid voor de juiste wijze van passeren berust in de allereerste plaats bij de chauffeur, c.q. de colonne-commandant. De controle berust bij de geniebrugwacht.

a. Normale overtocht

Veilig passeren kunnen voertuigen van een belastingklasse, die gelijk is of lager dan de klasse van brug of vlot.

b. Gecontroleerde overtocht

Indien de klasse van het voertuig hoger is dan die van brug of vlot, kan in bepaalde gevallen het voertuig de brug of het vlot toch passeren, doch slechts na verkregen toestemming van de geniebrugwacht of, indien deze niet aanwezig is, van de commandant van het desbetreffende operatiegebied.

90. Rijwegbreedte

De volgende rijwegbreedten zijn minimaal vereist voor éénrichtingsverkeer:

– voor klasse 4–12	2.75 m
– voor klasse 13–30	3.35 m
– voor klasse 31–60	4.00 m
– voor klasse 61–hoger	4.50 m

Y-GE.NL

91. Doorrijhoogte

De volgende doorrijhoogten zijn minimaal vereist voor één- en tweerichtingsverkeer:
– voor klasse 70 en lager 4.25 m
– voor klasse 71 en hoger 4.70 m

92. Opmerking

– Indien breedte- of hoogtebeperkingen bij de brug of het vlot zijn aangegeven, dient men bij elk voertuig te controleren of de breedte en hoogte van het voertuig niet te groot zijn.
– Voor voertuigen met een breedte of hoogte, die groter is dan de onder punten 90 en 91 genoemde minima voor bruggen en vlotten, dient deze controle te worden gehouden bij elke te passeren brug.

Iedere chauffeur behoort dus de breedte en hoogte van zijn voertuig te kennen.

AFDELING B

BORDEN VOOR BRUGGEN EN VLOTTEN

93. Enkele voorbeelden van classificatieborden (ronde borden)

Voor aanduiding van brug- of vlotklasse.

Fig. 5.
Brug of vlot voor éénrichtingsverkeer, klasse 30.

Fig. 6.
Brug of vlot voor éénrichtingsverkeer:
wielvoertuigen klasse 90
rupsvoertuigen klasse 70.

Fig. 7.
Tweerichtingsverkeer klasse 50.
Eénrichtingsverkeer klasse 70.

Y-CIE.NL

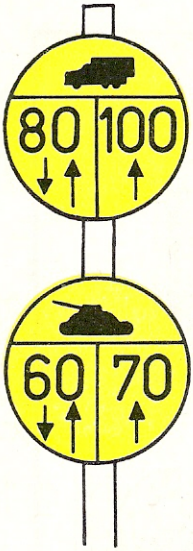

Fig. 8.
Tweerichtingsverkeer
wielvoertuigen klasse 80
rupsvoertuigen klasse 60.
Eénrichtingsverkeer
wielvoertuigen klasse 100
rupsvoertuigen klasse 70.

94. Enkele voorbeelden van rechthoekige borden

Deze worden gebruikt voor bijzondere aanwijzingen (zie Fig. 9 t/m 13).

Fig. 9. Breedtebeperking.

Fig. 10. Hoogtebeperking.

Fig. 11. Snelheidsbeperking.

Fig. 12. Parkeerplaatsaanduiding.

Fig. 13.
Waarschuwingsbord. Brug op 300 m afstand.

95. Plaatsing der borden

Fig. 10 geeft een voorbeeld van mogelijke plaatsing der borden bij een brug met vlot. Afhankelijk van de omstandigheden zijn er uiteraard ook diverse andere mogelijkheden van plaatsing.

YCIE.NL

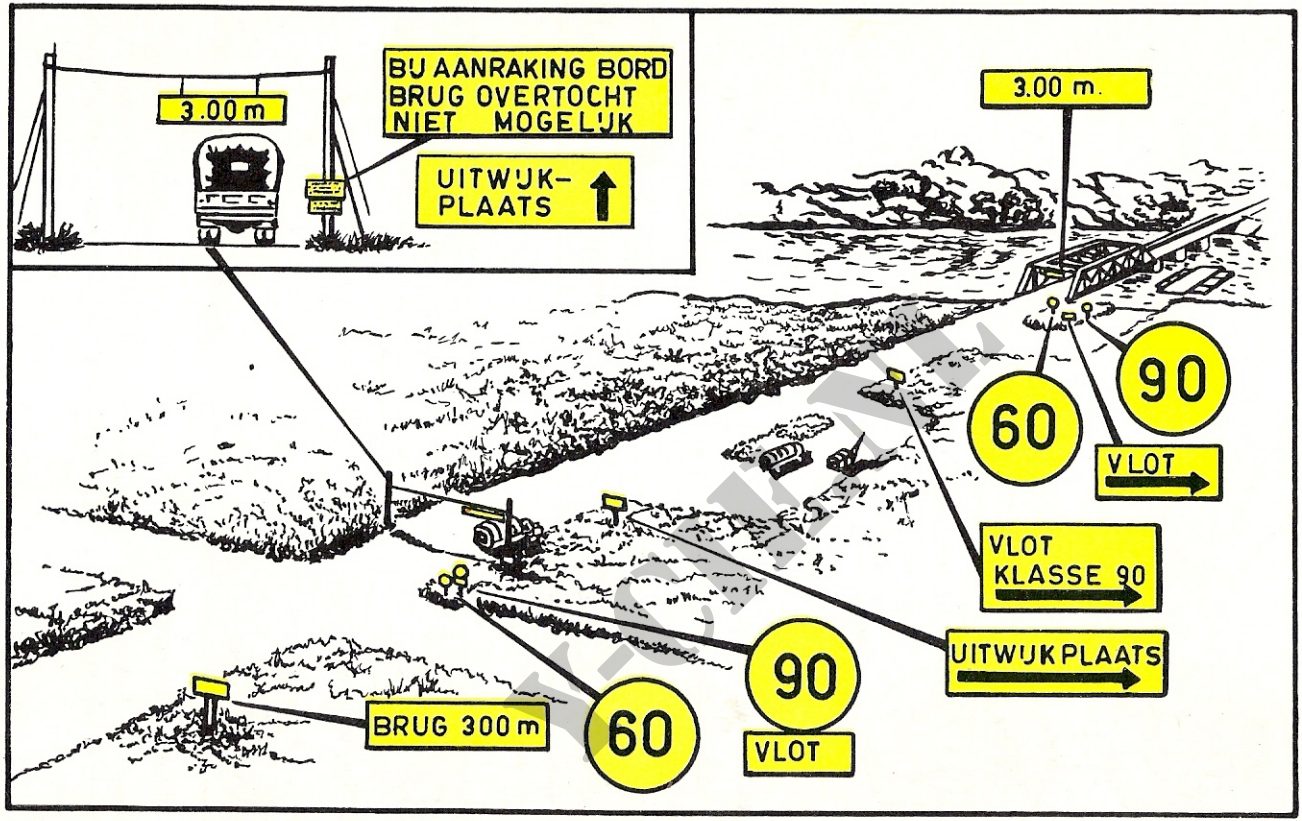

Fig. 14. Voorbeeld van de borden bij een brug.

AFDELING C
KLASSE-AANDUIDINGEN OP VOERTUIGEN

96. Soorten aanduidingen

a. Frontaanduidingen

Op alle voertuigen, behalve aanhangers en opleggers, wordt aan de voorzijde een teken aangebracht om de klasse van het voertuig of de voertuigcombinatie aan te geven.

b. Zijaanduidingen

Worden aangebracht op aanhangers, opleggers en trekkers van opleggers (zie ook punt 99). Zij geven de klasse van het voertuig afzonderlijk aan.

97. Vorm en afmeting

Beide aanduidingen zijn cirkelvormig.

a. Frontaanduidingen

(1) zie Fig. 15;
(2) diameter 23 cm of zoveel kleiner als de omstandigheden noodzakelijk maken.

Fig. 15.
Frontaanduiding

Fig. 16.
Zijaanduiding

b. Zijaanduidingen

(1) zie Fig. 16;
(2) diameter 15 cm.

98. Plaats van de aanduidingen (zie TB9-Alg 13)

a. Algemeen

De tekens dienen zodanig geplaatst te worden, dat zij goed zichtbaar zijn.

b. Wielvoertuigen

– frontaanduidingen:
in ongeveer verticale stand aan de rechtervoorzijde van het voertuig (zie Fig. 17).

Y-CIE.NL

– zijaanduidingen:
in ongeveer verticale stand op de rechterzijkant van het voertuig (zie Fig. 18 en 20).

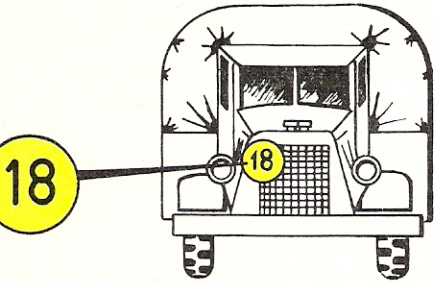

Fig. 17.
Plaats van de frontaanduiding.

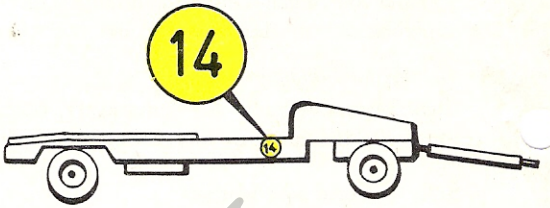

Fig. 18.
Zijaanduiding op aanhanger.

c. Getrokken geschut

De bovengenoemde plaatsing der aanduidingen geldt niet voor geschut. Hiervoor gelden andere regels, waarbij de plaats verschilt voor de diverse soorten geschut (Fig. 14).

d. Tanks

Over het algemeen dient de aanduiding middenvoor geplaatst te worden (Fig. 19).

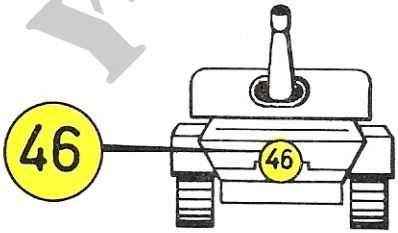

Fig. 19.
Frontaanduiding op tank.

99. Betekenis van de aanduidingen

a. Frontaanduiding

– Afzonderlijke voertuigen:
geeft de klasse aan van het geladen voertuig.

Y-CIL.NL

– Trekker + oplegger:
geeft de klasse aan van de geladen combinatie (Fig. 20).
– Trekker + aanhanger:
geeft alleen de klasse aan van de trekker; de totale klasse van de combinatie wordt gevonden door de klassecijfers van het trekkende en getrokken deel op te tellen (Fig. 21 en 22) (zie hiervoor ook TB9-Alg 13).

Sommige zware voertuigen (zoals bepaald in TB9-Alg 13) voeren een losse frontaanduiding mee om over de vaste te bevestigen, indien het voertuig onbeladen is.

b. Zijaanduiding
Alleen op aanhangers, opleggers en trekkers van opleggers.
Zij geven de klasse aan van het beladen voertuig afzonderlijk.

N.B. Trekkers van aanhangers voeren geen zijaanduiding.

100. Welke voertuigen hebben een klasse-aanduiding?

a. Voertuigen met een totaal gewicht van 3 ton of meer.

b. Aanhangers met een laadvermogen van 3/4 ton of meer.

101. Aanduidingen op verschillende voertuigen

a. Enkele voertuigen (evt. met aanhanger met laadvermogen kleiner dan 3/4 ton hebben een frontaanduiding (Fig. 17).

b. Trekker + oplegger (Fig. 20).
(1) De trekker heeft:
– frontaanduiding (met C) voor de geladen combinatie.
– zijaanduiding voor de klasse van de (geladen) trekker afzonderlijk.
(2) De oplegger heeft:
– zijaanduiding voor de klasse in geladen toestand.

c. Trekker + aanhanger (Fig. 21), *trekker + geschut* (Fig. 22), *enz.*
(1) De trekker heeft:
– frontaanduiding voor de klasse van de trekker.
(2) De aanhanger heeft:
– zijaanduiding voor de klasse in geladen toestand.
(3) De totale klasse volgt uit de som van deze twee.

N.B. Een sleep wordt beschouwd als trekker + aanhanger.

d. Opleggers, geschut, aanhangers, e.d. hebben alleen een zijaanduiding (Fig. 20, 21 en 22).

V-CHEN.NL

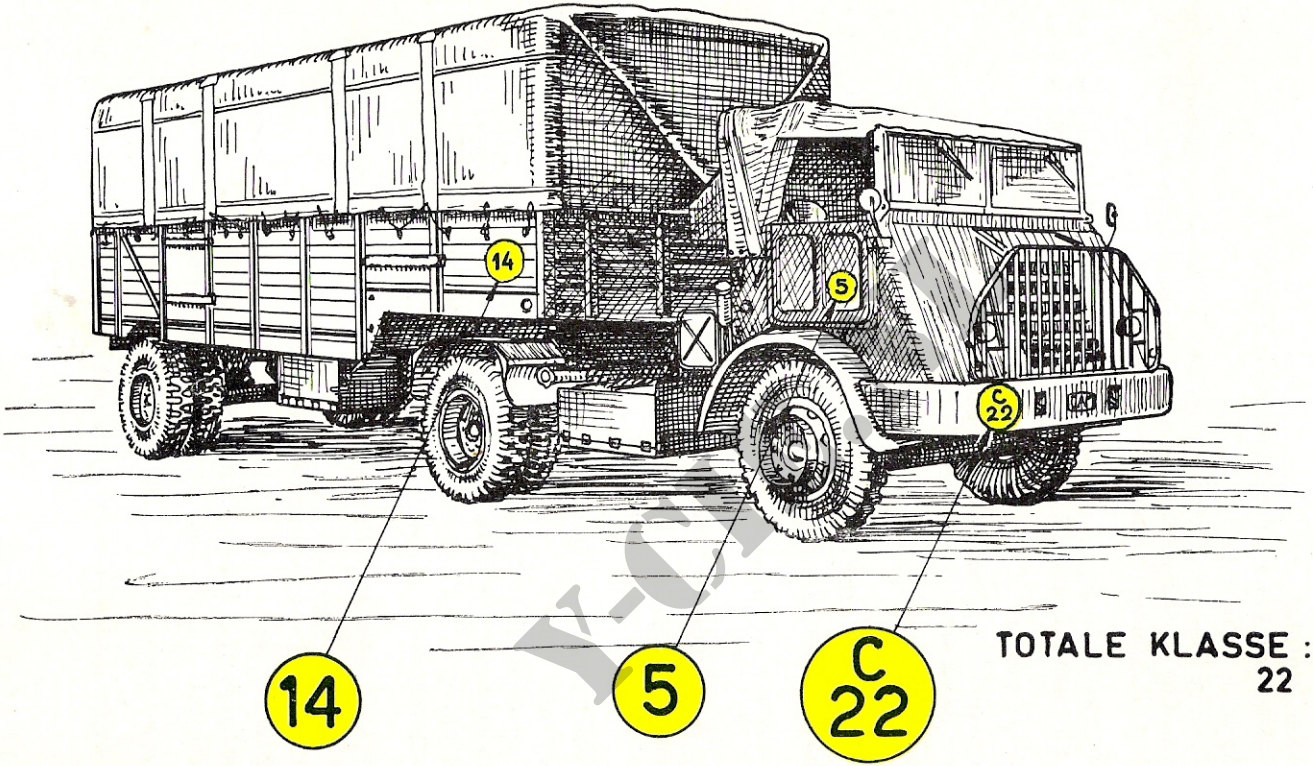

Fig. 20. Trekker + oplegger.

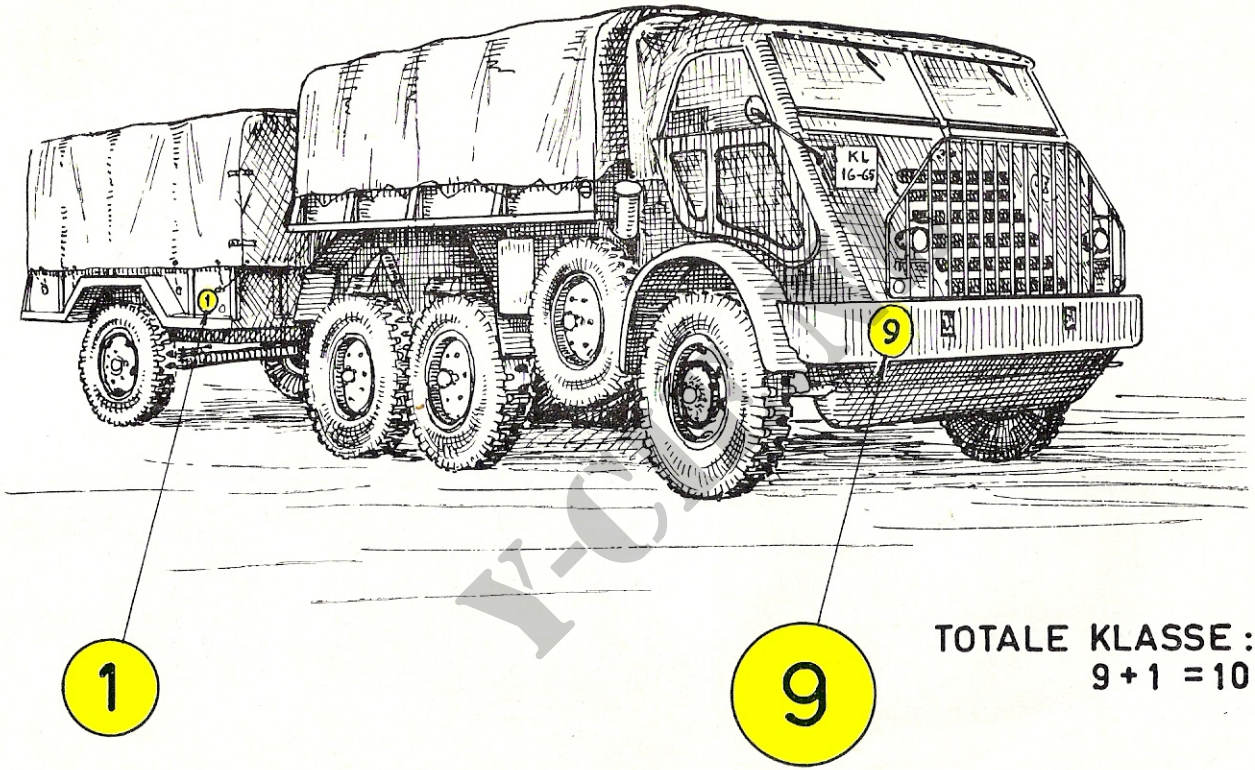

Fig. 21. Trekker + aanhanger.

DIENSTGEHEIM

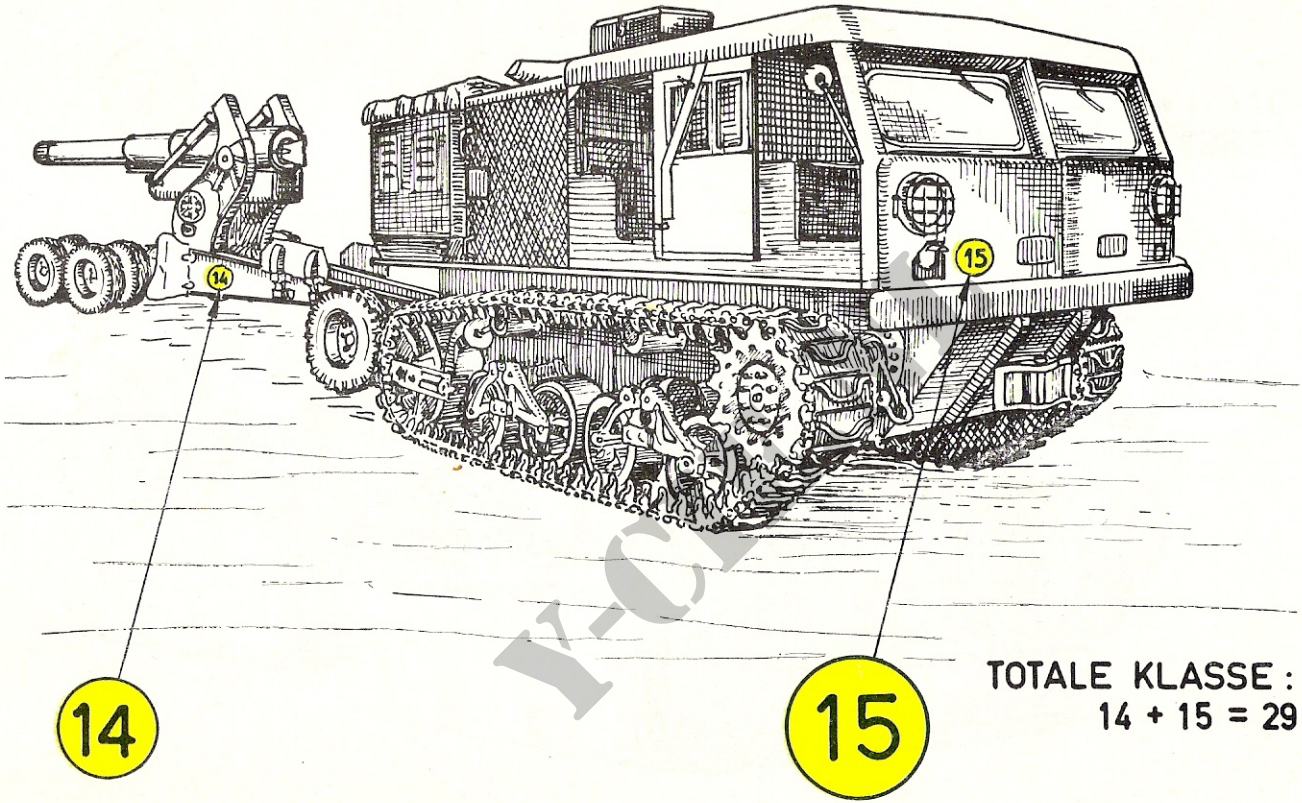

Fig. 22. Trekker + geschut.

HOOFDSTUK IV
AFKORTINGEN

AFDELING A

ALGEMENE EN BIJZONDERE BEPALINGEN VOOR HET GEBRUIK VAN AFKORTINGEN BIJ DE KONINKLIJKE LANDMACHT

102. Doel van het gebruik van afkortingen

Het doel van het gebruik van afkortingen is het bekorten van bevelen, berichten en de militaire correspondentie, alsmede het hierdoor besparen van tijd.

103. Algemene bepalingen

a De in dit voorschrift opgenomen afkortingen worden gebruikt door alle wapens en dienstvakken van de Koninklijke Landmacht:

(1) in tijd van oorlog;

(2) in tijd van vrede door eenheden, inrichtingen en instanties onder de bevelen van de Chef van de Generale Staf.

b. De voorgeschreven afkortingen worden gebruikt in:

(1) bevelen, instructies, aanwijzingen en rapporten;

(2) militaire berichtenwisseling.

c. In briefwisseling met militaire autoriteiten worden uitsluitend de afkortingen ter aanduiding van autoriteiten (b.v. CGS, IdI), instanties en inrichtingen (b.v. DvD, HKS) en eenheden (b.v. RLJ, SROI) gebruikt. Voor de juiste **volledige** schrijfwijze van de namen hiervan, wordt verwezen naar lijst 3.
Namen van eenheden als eigennaam worden slechts met één hoofdletter (de eerste letter van het woord) en overigens zoveel mogelijk als één woord geschreven (b.v. Korps commandotroepen, Regiment infanterie Oranje-Gelderland).

d. In briefwisseling met civiele autoriteiten worden de militaire afkortingen **niet** gebruikt.

e. Gebruik van andere afkortingen dan die, welke in dit voorschrift zijn opgenomen, is **niet** toegestaan, behoudens:

(1) de in de Nederlandse taal algemeen gebruikelijke afkortingen; deze worden ter onderscheiding van de specifieke militaire afkortingen geschreven met een punt achter elke letter (zoals m.a.w.; c.q.) of achter een groep van letters (zoals art.; resp.; enz.);

(2) die afkortingen, welke uitsluitend binnen een bepaald wapen of dienstvak worden gebezigd en daartoe zijn opgenomen in de betreffende voorschriften van dat wapen of dienstvak. Deze afkortingen moeten in overeenstemming zijn met de in dit voorschrift gegeven algemene en bijzondere bepalingen;

VGIF.NL

(3) de op Nederlandse en geallieerde stafkaarten voorkomende afkortingen; deze mogen echter alleen worden gebruikt als toelichting bij het gebruikte kaartteken.

f. Militaire afkortingen mogen normaliter niet worden toegepast in militaire berichtenwisseling of correspondentie met geallieerde autoriteiten. Indien echter afkortingen noodzakelijk zijn, kan het betreffende woord (kunnen de betreffende woorden) bij eerste gebruik voluit worden geschreven, gevolgd door de betreffende afkorting tussen haakjes, dan wel dient op andere wijze een verklaring van de gebruikte afkorting(en) te worden gegeven.

g. Indien het gebruik van een afkorting aanleiding kan geven tot misverstand of onduidelijkheid, mag deze afkorting niet worden toegepast.

104. Bijzondere bepalingen

a. Samenstellingen

(1) Indien bij samengestelde woorden – woorden, die door verbinding van twee of meer woorden zijn gevormd – van één of meer der samenstellende delen een afkorting bestaat, kan deze afkorting in het aaneengeschreven woord worden gebruikt, mits de betekenis van het in afkorting geschreven woord dezelfde blijft; b.v.
verzorgingsgebied – vzggeb
tegenaanval – tegenav

(2) Indien bij een samengesteld woord de oorspronkelijke betekenis van de samenstellende woorden geheel is/wordt gewijzigd, mag (mogen) de voor een of meer samenstellende woorden geldende afkorting(en) niet worden gebruikt.
b.v. stelling – stg, doch de woorden „samenstelling", „opstelling" worden **niet** afgekort; richting – rg, doch het woord „inrichting" wordt **niet** „inrg"; derhalve voluit schrijven.

(3) Voor sommige samengestelde woorden bestaan afzonderlijke afkortingen.
Deze zijn in de lijsten 1 en 2 opgenomen, b.v. bataljonshulppost – bhp en niet bathp; divisie-artilleriecommandant – dac en niet divartc.
De samenstellende delen van deze afkortingen mogen, indien zij afwijken van de algemene afkortingen, niet afzonderlijk worden gebruikt, b.v. dac betekent divisie-artilleriecommandant, doch d afzonderlijk betekent dag en a afzonderlijk betekent atoom, atomisch.

b. Meervoud

Het meervoud van afkortingen wordt gevormd door achter de afkortingen een „a", „n" of „s" te plaatsen, al naar de Nederlandse taalregels vereisen.
In samengestelde woorden wordt de meervoudsuitgang geplaatst achter de afkorting, waartoe hij behoort, b.v. krijgsgevangenenverzamelplaats – kgvnvzpl.

c. Schrijfwijze

(1) Alle afkortingen worden in kleine letters geschreven, behalve:

(a) waar de Nederlandse taalregels hoofdletters voorschrijven, b.v. aan het begin van een zin, bij titulatuur, enz.;

(b) bij de aanduiding van benoemde eenheden (zie punt d);

(c) voor de aanduiding van bepaalde autoriteiten en eenheden (zie lijst 3).

(2) Bij het opstellen van berichten dient in de tekst slechts één lettertype te worden gebruikt, bij voorkeur de hoofdletter.

d. Benaming en afkorting van benaming van eenheden

(1) Algemeen.
Als algemene regel geldt, dat de wapen/dienstvakaanduiding zoveel mogelijk moet worden vermeden, tenzij uit de benaming van de eenheid het betreffende wapen/dienstvak niet blijkt en hieromtrent verwarring kan ontstaan. In dat geval wordt de wapen/dienstvakaanduiding geplaatst vóór de benaming van de eenheid, behalve bij het wapen der artillerie, waar de wapenaanduiding achter de benaming van de eenheid wordt vermeld.

Voorbeelden: 128 Technische dienst depotcompagnie
166 Werktroepencompagnie
15 Infanteriebataljon
42 Tankbataljon
doch 41 Afdeling veldartillerie
en 15 Afdeling lichte luchtdoelartillerie

(2) Benoemde eenheden.
De aanduiding van benoemde eenheden bestaat uit het cijfer (Arabisch) of de letter (hoofdletter), de afkorting van de eenheidsbenaming en eventueel de afkorting van het wapen of dienstvak.
Namen van eenheden worden als eigennaam slechts met één hoofdletter van het woord en als één woord geschreven.
Voorbeelden: 41 Tkbat, CCie, ABt, 12 Afdva, 1 Lk, ACie-12 Infbat.

N.B. De in lijst 3 voorkomende eenheden vormen hierop echter een uitzondering.

(3) Niet benoemde eenheden.
Hiervoor wordt dezelfde methode gebruikt als onder (1) hierboven, echter zonder hoofdletters en m.d.v. dat het cijfer voor aanduiding van het aantal eenheden voluit wordt geschreven, b.v.:
vijf divs, een afd 155 hw, drie verkesks.

e. Punten

In en achter militaire afkortingen worden geen punten geplaatst.
In berichten, welke worden overgeseind worden eveneens in en achter in de Nederlandse taal gebruikelijke afkortingen geen punten geplaatst.

f. Koppelteken

Het koppelteken dient om:
(1) de commandant of een bepaalde functionaris van een benoemde eenheid aan te duiden, b.v.:

V-CIE.NL

C-1 Lk, C-CCie, arts-44 Afdva

N.B. De afkorting „C" voor de commandant van een benoemde eenheid wordt altijd met een hoofdletter geschreven.

(2) het begrip „onderdeel van" aan te geven, b.v.:
AEsk-42 Tkbat, twee cien-17 Infbat, C-BBt-11 Afdva.

g. Afkorting van een datum

De maanden worden afgekort tot de eerste drie letters van de naam van de maand, uitgezonderd maart, dat wordt afgekort tot mrt.
Voorbeeld: 4 oktober 1959, 1730 uur: 041730 okt 59.

Y-CIE.NL

Lijst 1

WOORDEN – AFKORTINGEN

A.

aan- en afvoertroepen	– aat
aanhangwagen	– ahw
aansluitingspunt	– aslpt
aanval, aanvallen	– av
aanvangspunt	– apt
aanvullen, aanvulling	– aanv
aanvullingsplaats	– avpl
adjudant	– adj
adjudant-generaal	– ag
adjudant-onderofficier-administrateur	– aooa
adjudant-onderofficier-instructeur	– aooi
administratie, administratief	– adm
afdeling	– afd
afdelingshulppost	– ahp
afstand	– afst
air control team	– act
air liaison officer	– alo
algemeen	– alg
algemene dienst	– ad
algemene steun	– as
anti personeel	– ap
anti tank	– at
artillerie	– art
artillerie-beschietingsrapport	– artrap
artilleriebestrijding	– artb
artilleriemeetafdeling	– ama
artilleriemeetbatterij	– ambt
artillerievuur	– artvu
atomisch, atoom	– a
atomisch, biologisch, chemisch	– abc

B.

baileybrugcompagnie	– bbrcie
bataljon	– bat
bataljonscommandant	– bc
bataljonshulppost	– bhp
batterij	– bt

Y-CIE.NL

benzine, olie, smeermiddelen	– bos
benzineauto	– benzau
beoordeling van de toestand	– bvt
bergings- en classificatiecompagnie	– bergclcie
bericht	– ber
berichtenkantoor	– bk
beschikbaar munitierantsoen	– bmr
beveiligen, beveiliging	– bev
bevoorraden, bevoorrading	– bevo
bewaken, bewaking	– bew
biologisch	– b
bombardementsrapport	– bomrap
bomlijn	– bl
bommenwerper	– bow
breed, breedte	– br
brigade	– brig
bijlage	– bijl
bijvoegsel	– bijv

C.

camouflage, camoufleren	– cam
cavalerie	– cav
centraal, centrale, centralist	– ctr
centrum	– cen
chauffeur	– ch
chef van de staf	– cs
chemisch	– chem
chirurg, chirurgisch	– chir
colonne	– col
commandant	– c
commando	– co
commandopost	– cp
compagnie	– cie
compagniescommandant	– cc
concentratie, concentreren	– conc
contra-inlichtingendienst	– cid
coördinaat, coördinatie, coördineren	– coord

D.

dag	– d
datum/tijdgroep	– dtg
depot	– dep

Y-CIE.NL

detachement, detacheren	– det
dienstplicht, dienstplichtig(e)	– dpl
discipline	– disc
distribueren, distributie	– distr
distributiecentrum	– discen
divisie	– div
divisie-artillerie	– da
divisie-artilleriecommandant	– dac
divisiecommandant	– dc
divisiegeniecommandant	– dgc
divisiemunitiekantoor	– dmk
doorvoer	– dv
draagbaar	– drbr
driesprong	– drs

E.

echelon	– ech
eerste hulp aan het front	– ehaf
eskadron	– esk
eskadronscommandant	– ec
etappe	– et
evacuatie, evacueren	– evac
exemplaar	– ex

F.

formulier	– form
fourier	– four
front	– fr
frontlijn	– fl

G.

garnizoen	– garn
gebied	– geb
geestelijke verzorger, – verzorging	– gvzg
geleid projectiel	– gelproj
gemechaniseerd	– mech
gemengde aanvullingsplaatscompagnie	– gemavplcie
gemotoriseerd	– mot
geneeskundig	– gnk
geneeskundige dienst	– gnkd
generaal	– gen

Y-CIE.NL

generale staf	– gs
genie	– gn
geschutherstelploeg	– gthrstplg
getrokken	– getr
gevecht	– gev
gevechtsgroep	– ggp
gevechtsinlichtingendienst	– gid
gevechtsleiding	– gevl
geweer	– gew
gewond, gewonde(n)	– gw
goederentrein	– gdtn
gravendienst	– grd
groep	– gp
ground liaison officer	– glo

H.

helicopter	– heli
herhalen, herhaling	– hh
herstellen, hersteller, herstelling	– hrst
hindernis	– hind
hoofdaanvoerweg	– haw
hoofdkwartier	– hk
hoogte	– ht
horizontaal	– hor
hospitaal	– hosp
houwitser	– hw
hulppost	– hp
huzaar	– huz

I.

inbegrepen	– inb
infanterie, infanterist	– inf
infanterievuur	– ivu
informatie, ter informatie	– info
inlaadpunt	– ipt
inlichten, inlichting	– inl
inlichting, ter –	– info
inlichtingendienst	– id
inlichtingen(onder)officier	– i(o)o
inlichtingensamenvatting (intelligence summary)	– intsum
inspecteren, inspecteur, inspectie	– insp

Y-CIE.NL

intendance, intendant	– int
inunderen, inundatie	– inund

J.

jagerbommenwerper	– jabow
joint command operation centre	– jcoc
joint operation centre	– joc
juridische zaken	– jz

K.

kabelcompagnie	– kblcie
kanon	– kn
kanonnier	– kan
kapitein	– kap
karabijn	– kar
kennisgeving van ontvangst	– kvo
kipauto	– kau
klasse	– kl
kleding en algemene uitrustingsdepotcompagnie	– klalguitrdepcie
kolonel	– kol
kornet	– knt
korporaal	– kpl
kritiek punt	– kpt
krijgsgevangen(e)	– kgv
krijgsgevangenenkamp	– kgvnk
krijgsraad te velde	– ktv
kunstweg	– kwg

L.

landstrijdkrachten	– lask
landweg	– lwg
leger	– lr
legerkorps	– lk
legerkorpsartillerie	– lka
legerkorpsartilleriecommandant	– lkac
legerplaats	– lpl
levensmiddelen	– lvm
liaison	– ls
liaisonofficier	– lso
licht	– lt
links	– li
rechts	re.

Y-CIE.NL

logistiek	– log
lucht	– lu
luchtdoelartillerie	– lua
luchtlanding(s)	– ll
luchtsteun	– lus
luchtstrijdkrachten	– lsk
luchtverdedigingskring	– lvk
luisterpost	– lp
luitenant	– lnt
lijncompagnie	– lncie

M.

majoor	– maj
marechaussee	– mar
materieel, materiaal	– mat
maximaal, maximum	– max
mechanisch, mechanisme, mechanisatie, gemechaniseerd	– mech
mechanische uitrusting	– mu
middelbaar	– mb
middelzwaar	– mz
militair	– mil
militaire administratie	– ma
militaire inlichtingendienst	– mid
militaire politie	– mp
militair gezag	– mg
militair juridische dienst	– mjd
minimaal, minimum	– mim
minuut, minuten	– min
mitrailleur	– mitr
mobiel	– mbl
mobilisatie, mobiliseren	– mob
monteur	– mnt
mortier	– mr
mortierbeschietingsrapport	– mortrap
mortierbestrijding	– mrb
mortiervuur	– mrvu
motor, gemotoriseerd	– mot
motortransport	– mt
motortransport(onder)officier	– mt(o)o
motorvoertuig	– mov
munitie	– mun
muziekkorps	– mzk

Y-CIE.NL

N.

niet inbegrepen	– ninb
niets te rapporteren	– ntr
nihil	– nil
noord, noorden	– n
nummer	– nr

O.

officier	– off
officier van dienst	– ovd
omgeving	– omg
onbruikbaar	– onb
onder bevel	– ob
onder operationeel bevel	– oob
onderdeel	– odl
onderhoud	– onh
onderofficier	– oo
ondersteunen, ondersteuning	– ost
oorlogsorganisatietabel	– oot
oorlogsuitrustingsstaat	– ous
oost, oosten	– o
op mijn bevel	– omb
operationele verbindingsorder	– ovo
opperwachtmeester	– ow
opperwachtmeester-administrateur	– owa
opperwachtmeester-instructeur	– owi
opvolgen, opvolgend	– opv
ordergroep	– ogp
ordonnans	– ord
organiek, organisatie, organiseren	– org
organieke munitie uitrusting	– omu

P.

pantser	– pa
pantserwagen	– paw
parachute, parachutist	– para
passeertijd	– pst
patrouille, patrouilleren	– patr
peloton	– pel
pelotonscommandant	– pc
personeel	– pers
persoonlijke standaarduitrusting	– psu

Y-CIE.NL

pistool	– ptl
pistoolmitrailleur	– pmitr
plaatsvervangend, plaatsvervanger	– plv
ploeg	– plg
ponder	– pr
ponton, pontonnier	– pont
pontonbrugcompagnie	– pontbrcie
projectiel	– proj

R.

radar	– rdr
radio	– rd
radioauto	– rau
radioschakel	– rds
radiotelefonie, radiotelefonisch, radiotelefonist	– rtfn
radiotelegrafie, radiotelegrafist, radiotelegrafisch	– rtgf
raket	– rk
raketlanceerbatterij	– rklcbt
raketwerper	– rkw
rampenbestrijding	– rb
rantsoen	– ran
rechts	– re
rechtstreekse steun	– rs
regiment	– reg
regiment infanterie	– ri
regimentscommandant	– rc
regimentsgevechtsgroep	– rggp
regiment veldartillerie	– rva
registratienummer	– rnr
reserve	– res
reserve strijdkrachten	– rsk
richting	– rg
ritmeester	– ritm
rivier	– riv
rookgeneratorcompagnie	– rookgencie
rupsvoertuig	– rvtg

S.

sectie	– sie
sergeant	– sgt
sergeant-majoor	– sm
sergeant-majoor-administrateur	– sma

Y-CIE.NL

sergeant-majoor-instructeur	– smi
soldaat	– sld
specialiseren, specialist, speciaal	– spec
spoorweg	– spwg
staf	– st
staf en stafcompagnie *)	– ststcie
staf, staf en verzorgingsbatterij *)	– ststvzgbt
stafkwartier	– stk
startlijn	– sl
stelling	– stg
stormvuur	– sosvu
strijdkracht, strijdkrachten	– sk
stuk	– s

T.

tactical operation centre	– toc
tactiek, tactisch	– tac
takelauto	– takau
tandheelkundig	– thk
tank	– tk
techniek, technisch	– tech
technische dienst	– td
tegen luchtdoelen	– tl
tegen pantser	– tp
telefonisch, telefonist, telefoon	– tfn
telegraaf, telegrafist, telegrafisch	– tgf
telegram	– tgm
telex	– tx
terreinmeetdienst	– tmd
territoriaal	– terr
territoriale intendance compagnie	– tic
territoriale verzorgingsdetachement	– tvdet
terugstootloze vuurmond	– tlv
tirailleur, tirailleren	– tir
toegevoegd	– toeg
topografie, topografisch	– topo
transport	– t
trein, treinen	– tn
troep, troepen	– tr

U.

uitgangsstelling	– ugs

*) Overeenkomstige eenheden op analoge wijze afkorten.

Y-CIE.NL

uitgave, uitgifte, uitgeven	– uitg
uitrusting	– uitr
uur	– u

V.

vaandrig	– vdg
vaste order(s)	– vo
vaste verbindingsorder(s)	– vvo
veldartillerie	– va
veldpost	– vldp
verbandplaats	– vbpl
verbinding	– vbd
verbindingsbedieningsbataljon	– vbdbedbat
verbindingsdienst	– vbdd
verdedigen, verdediging	– verd
verdeelplaats	– vdpl
verkeer	– vk
verkeerspost	– vkp
verkennen, verkenning	– verk
verspreidingspunt	– vspt
verticaal	– vert
vertragen, vertraging	– vertr
verwisselstelling	– vwstg
verzamelen, verzamel	– vz
verzamelplaats	– vzpl
verzorgen, verzorging	– vzg
vierkant	– vt
viersprong	– vrs
vliegtuig	– vltg
voertuig	– vtg
voorlichting	– voorl
voorposten	– vp
voorpostenweerstandslijn	– vpwl
voorschrift	– vs
voorste lijn eigen troepen	– vlet
vooruitgeschoven commandopost	– vcp
voorwaartse waarnemer	– vwrn
vrachtauto	– vau
vredessamenstelling	– vss
vredesuitrustingsstaat	– vus
vuurregelingscentrum	– vrc
vuursteun	– vust
vuursteuncoördinatie	– vsc

Y-CIE.NL

vuursteuncoördinatiecentrum	– vscc
vuursteuncoördinator	– vscr
vuurversterking	– vv
vuurwapen, vuurwapenen	– vwpn
vuurwapenbestrijding	– vwpnb
vijand, vijandelijk	– vij

W.

waarmerken, waarmerking	– wmk
waarnemen, waarnemer, waarneming	– wrn
waarnemingspost	– wp
wachtmeester	– wmr
watervoorzieningscompagnie	– wvzcie
welzijnszorg	– wzz
werkplaats	– wkpl
werktroepen	– wktr
west, westen	– w
wielvoertuig	– wvtg

Z.

zeestrijdkrachten	– zsk
zelfstandig	– zelfst
ziekenauto	– zau
zuid, zuiden	– z
zwaar	– zw

Y-CIE.NL

Lijst 2

AFKORTINGEN – WOORDEN

A.

a	– atomisch, atoom
aanv	– aanvullen, aanvulling
aat	– aan- en afvoertroepen
abc	– atomisch, biologisch, chemisch
act	– air control team
ad	– algemene dienst
adm	– administratie, administratief
adj	– adjudant
afd	– afdeling
afst	– afstand
ag	– adjudant-generaal
ahp	– afdelingshulppost
ahw	– aanhangwagen
alg	– algemeen
alo	– air liaison officer
ama	– artilleriemeetafdeling
ambt	– artilleriemeetbatterij
aooa	– adjudant-onderofficier-administrateur
aooi	– adjudant-onderofficier-instructeur
ap	– anti personeel
apt	– aanvangspunt
art	– artillerie
artb	– artilleriebestrijding
artrap	– artillerie-beschietingsrapport
as	– algemene steun
aslpt	– aansluitingspunt
at	– anti tank
av	– aanval, aanvallen
avpl	– aanvullingsplaats
artvu	– artillerievuur

B.

b	– biologisch
bat	– bataljon
bbrcie	– baileybrugcompagnie
bc	– bataljonscommandant
benzau	– benzineauto

WCIE.NL

ber	– bericht
bergclcie	– bergings- en classificatiecompagnie
bev	– beveiligen, beveiliging
bevo	– bevoorraden, bevoorrading
bew	– bewaken, bewaking
bhp	– bataljonshulppost
bk	– berichtenkantoor
bl	– bomlijn
bmr	– beschikbaar munitierantsoen
bomrap	– bombardementsrapport
bos	– benzine, olie, smeermiddelen
bow	– bommenwerper
br	– breed, breedte
brig	– brigade
bt	– batterij
bvt	– beoordeling van de toestand
bijl	– bijlage
bijv	– bijvoegsel

C.

c	– commandant
cam	– camouflage, camoufleren
cav	– cavalerie
cc	– compagniescommandant
cen	– centrum
ch	– chauffeur
chem	– chemisch
chir	– chirurg, chirurgisch
cid	– contra-inlichtingendienst
cie	– compagnie
co	– commando
col	– colonne
conc	– concentratie, concentreren
coord	– coördinaat, coördinatie, coördineren
cp	– commandopost
cs	– chef van de staf
ctr	– centraal, centrale, centralist

D.

d	– dag
da	– divisie-artillerie
dac	– divisie-artilleriecommandant

MCIE.NL

dc	– divisiecommandant
dep	– depot
det	– detachement, detacheren
dgc	– divisiegeniecommandant
disc	– discipline
discen	– distributiecentrum
distr	– distribueren, distributie
div	– divisie
dmk	– divisiemunitiekantoor
dpl	– dienstplicht, dienstplichtig(e)
drbr	– draagbaar
drs	– driesprong
dtg	– datum/tijdgroep
dv	– doorvoer

E.

ec	– eskadronscommandant
ech	– echelon
ehaf	– eerste hulp aan het front
esk	– eskadron
et	– etappe
evac	– evacuatie, evacueren
ex	– exemplaar

F.

fl	– frontlijn
form	– formulier
four	– fourier
fr	– front

G.

garn	– garnizoen
gdtn	– goederentrein
geb	– gebied
gelproj	– geleid projectiel
gemavplcie	– gemengde aanvullingsplaatscompagnie
gen	– generaal
getr	– getrokken
gev	– gevecht
gevl	– gevechtsleiding
gew	– geweer

V-CIE.NL

ggp	– gevechtsgroep
gid	– gevechtsinlichtingendienst
glo	– ground liaison officer
gn	– genie
gnk	– geneeskundig
gnkd	– geneeskundige dienst
gp	– groep
grd	– gravendienst
gs	– generale staf
gthrstplg	– geschutherstelploeg
gvzg	– geestelijke verzorger, – verzorging
gw	– gewond, gewonde(n)

H.

haw	– hoofdaanvoerweg
heli	– helicopter
hh	– herhalen, herhaling
hind	– hindernis
hk	– hoofdkwartier
hor	– horizontaal
hosp	– hospitaal
hp	– hulppost
hrst	– herstellen, hersteller, herstelling
ht	– hoogte
huz	– huzaar
hw	– houwitser

I.

id	– inlichtingendienst
inb	– inbegrepen
inf	– infanterie, infanterist
info	– informatie/inlichting, ter
inl	– inlichten, inlichting
int	– intendance, intendant
intsum	– inlichtingensamenvatting (intelligence summary)
insp	– inspecteren, inspecteur, inspectie
inund	– inunderen, inundatie
i(o)o	– inlichtingen(onder)officier
ipt	– inlaadpunt
ivu	– infanterievuur

Y-CIE.NL

J.

jabow	– jagerbommenwerper
jcoc	– joint tactical operation centre
joc	– joint operation centre
jz	– juridische zaken

K.

kan	– kanonnier
kap	– kapitein
kar	– karabijn
kau	– kipauto
kblcie	– kabelcompagnie
kgv	– krijgsgevangen(e)
kgvnk	– krijgsgevangenenkamp
kl	– klasse
klalguitrdepcie	– kleding en algemene uitrustingsdepotcompagnie
kn	– kanon
knt	– kornet
kol	– kolonel
kpl	– korporaal
kpt	– kritiek punt
ktv	– krijgsraad te velde
kvo	– kennisgeving van ontvangst
kwg	– kunstweg

L.

lask	– landstrijdkrachten
li	– links
lk	– legerkorps
lka	– legerkorpsartillerie
lkac	– legerkorpsartilleriecommandant
ll	– luchtlanding(s)
lncie	– lijncompagnie
lnt	– luitenant
log	– logistiek
lp	– luisterpost
lpl	– legerplaats
lr	– leger
ls	– liaison
lsk	– luchtstrijdkrachten
lso	– liaisonofficier
lt	– licht

Y-CIE.NL

lu	– lucht
lua	– luchtdoelartillerie
lus	– luchtsteun
lvk	– luchtverdedigingskring
lvm	– levensmiddelen
lwg	– landweg

M.

ma	– militaire administratie
maj	– majoor
mar	– marechaussee
mat	– materieel, materiaal
max	– maximaal, maximum
mb	– middelbaar
mbl	– mobiel
mech	– mechanisch, mechanisme, mechanisatie, gemechaniseerd
mg	– militair gezag
mid	– militaire inlichtingendienst
mil	– militair
mim	– minimaal, minimum
min	– minuut, minuten
mitr	– mitrailleur
mjd	– militair- juridische dienst
mnt	– monteur
mob	– mobiel isatie
mortrap	– mortierbeschietingsrapport
mot	– motor, gemotoriseerd
mov	– motorvoertuig
mp	– militaire politie
mr	– mortier
mrb	– mortierbestrijding
mrvu	– mortiervuur
mt	– motortransport
mt(o)o	– motortransport(onder)officier
mu	– mechanische uitrusting
mun	– munitie
mz	– middelzwaar
mzk	– muziekkorps

N.

n	– noord, noorden
nil	– nihil

NCIE.NL

ninb	– niet inbegrepen
nr	– nummer
ntr	– niets te rapporteren

O.

o	– oost, oosten
ob	– onder bevel
odl	– onderdeel
off	– officier
ogp	– ordergroep
omb	– op mijn bevel
omg	– omgeving
omu	– organieke munitie uitrusting
onb	– onbruikbaar
onh	– onderhoud
oo	– onderofficier
oob	– onder operationeel bevel
oot	– oorlogsorganisatietabel
opv	– opvolgen, opvolgend
ord	– ordonnans
org	– organiek, organisatie, organiseren
ost	– ondersteunen, ondersteuning
ovd	– officier van dienst
ovo	– operationele verbindingsorder
ow	– opperwachtmeester
owa	– opperwachtmeester-administrateur
owi	– opperwachtmeester-instructeur
ous	– oorlogsuitrustingsstaat

P.

pa	– pantser
para	– parachute, parachutist
patr	– patrouille, patrouilleren
paw	– pantserwagen
pc	– pelotonscommandant
pel	– peloton
pers	– personeel
plg	– ploeg
plv	– plaatsvervangend, plaatsvervanger
pmitr	– pistoolmitrailleur
pont	– ponton, pontonnier
pontbrcie	– pontonbrugcompagnie

YCLE.NL

pr	– ponder
proj	– projectiel
pst	– passeertijd
psu	– persoonlijke standaarduitrusting
ptl	– pistool

R.

ran	– rantsoen
rau	– radioauto
rb	– rampenbestrijding
rc	– regimentscommandant
rd	– radio
rdr	– radar
rds	– radioschakel
re	– rechts
reg	– regiment
res	– reserve
rg	– richting
rggp	– regimentsgevechtsgroep
ri	– regiment infanterie
ritm	– ritmeester
riv	– rivier
rk	– raket
rklcbt	– raketlanceerbatterij
rkw	– raketwerper
rnr	– registratienummer
rookgencie	– rookgeneratorcompagnie
rs	– rechtstreekse steun
rsk	– reserve strijdkrachten
rtfn	– radiotelefonie, radiotelefonisch, radiotelefonist
rtgf	– radiotelegrafie, radiotelegrafist, radiotelegrafisch
rva	– regiment veldartillerie
rvtg	– rupsvoertuig

S.

s	– stuk
sgt	– sergeant
sie	– sectie
sk	– strijdkracht, strijdkrachten
sl	– startlijn
sld	– soldaat
sm	– sergeant-majoor

VCIIE.NL

sma	– sergeant-majoor-administrateur
smi	– sergeant-majoor-instructeur
sosvu	– stormvuur
spec	– specialiseren, specialist, speciaal
spwg	– spoorweg
st	– staf
stg	– stelling
stk	– stafkwartier
ststcie	– staf- en stafcompagnie
ststvzgbt	– staf, staf en verzorgingsbatterij

T.

t	– transport
tac	– tactiek, tactisch
takau	– takelauto
td	– technische dienst
tech	– techniek, technisch
terr	– territoriaal
tfn	– telefonisch, telefonist, telefoon
tgf	– telegraaf, telegrafist, telegrafisch
tgm	– telegram
thk	– tandheelkundig
tic	– territoriale intendance compagnie
tir	– tirailleur, tirailleren
tk	– tank
tl	– tegen luchtdoelen
tlv	– terugstootloze vuurmond
tmd	– terreinmeetdienst
tn	– trein, treinen
toc	– tactical operation centre
toeg	– toegevoegd
topo	– topografie, topografisch
tp	– tegen pantser
tr	– troep, troepen
tvdet	– territoriale verzorgingsdetachement
tx	– telex

U.

u	– uur
ugs	– uitgangsstelling
uitg	– uitgave, uitgifte, uitgeven
uitr	– uitrusting

WCIE.NL

V.

va	– veldartillerie
vau	– vrachtauto
vbd	– verbinding
vbdbedbat	– verbindingsbedieningsbataljon
vbdd	– verbindingsdienst
vbpl	– verbandplaats
vcp	– vooruitgeschoven commandopost
vdg	– vaandrig
vdpl	– verdeelplaats
verd	– verdedigen, verdediging
verk	– verkennen, verkenning
vert	– verticaal
vertr	– vertragen, vertraging
vk	– verkeer
vkp	– verkeerpost
vldp	– veldpost
vlet	– voorste lijn eigen troepen
vltg	– vliegtuig
vo	– vaste order(s)
voorl	– voorlichting
vp	– voorposten
vpwl	– voorpostenweerstandslijn
vrc	– vuurregelingscentrum
vrs	– viersprong
vs	– voorschrift
vsc	– vuursteuncoördinatie
vscc	– vuursteuncoördinatiecentrum
vscr	– vuursteuncoördinator
vspt	– verspreidingspunt
vss	– vredessamenstelling
vt	– vierkant
vtg	– voertuig
vus	– vredesuitrustingsstaat
vust	– vuursteun
vv	– vuurversterking
vvo	– vaste verbindingsorder(s)
vwstg	– verwisselstelling
vwpn	– vuurwapen, vuurwapenen
vwpnb	– vuurwapenbestrijding
vwrn	– voorwaartse waarnemer
vij	– vijand, vijandelijk
vz	– verzamelen, verzamel
vzg	– verzorgen, verzorging

MEIE.NL

vzpl – verzamelplaats

W.

w – west, westen
wkpl – werkplaats
wktr – werktroepen
wmk – waarmerken, waarmerking
wmr – wachtmeester
wp – waarnemingspost
wrn – waarnemen, waarnemer, waarneming
wvtg – wielvoertuig
wvzcie – watervoorzieningscompagnie
wzz – welzijnszorg

Z.

z – zuid, zuiden
zau – ziekenauto
zelfst – zelfstandig
zsk – zeestrijdkrachten
zw – zwaar

Y-CIE.NL

Lijst 3

AFKORTINGEN TER AANDUIDING VAN AUTORITEITEN EN EENHEDEN

Basiscommandant	– BaC
Basiscommando	– Baco
Bevelhebber der landstrijdkrachten	– BLS
Bevelhebber der luchtstrijdkrachten	– BDL
Bevelhebber der zeestrijdkrachten	– BDZ
Chef van de Generale Staf	– CGS
Chef van de Luchtmachtstaf	– CLS
Chef van de Marinestaf	– CMS
Commandant der Koninklijke marechaussee	– CKMar
Commandant der territoriale luchtdoelartillerie	– CTLUA
Commandant opleidingen en aanvullingen landmacht	– COAL
Commandant van de troepenmacht in Suriname	– COTRIS
Commandant van de Commando Strijdkrachten Landmacht	CoC
Defensie studiecentrum	– DSC
Departement van defensie	– DvD
Directeur materieel landmacht	– DML
Directeur van de militair-juridische dienst	– DMJD
Directeur voor gebouwen, werken en terreinen	– DGWT
Directeur-generaal van defensie	– DG
Garderegiment fuseliers Prinses Irene	– GRFPI
Garderegiment Grenadiers	– GRG
Garderegiment Jagers	– GRJ
Garnizoenscommandant	– GC
Hogere krijgsschool	– HKS
Hoofddirecteur personeel	– HDP
Hoofdkwartier van de Generale Staf	– HKGS
Inspecteur der artillerie	– IdA
Inspecteur der cavalerie	– IdC
Inspecteur der genie	– IdG
Inspecteur der infanterie	– IdI
Inspecteur der intendance	– IdInt
Inspecteur der militaire administratie	– IMA
Inspecteur der militaire muziek	– IMM
Inspecteur der opleidingen	– IdO

T-CIE.NL

Inspecteur van de ~~militair~~ geneeskundige dienst de Landmacht	– ~~IMGD~~ IGDL
Inspecteur van de technische dienst	– ITD
Inspecteur van de verbindingsdienst	– IVbdd
Inspecteur van het vervoerswezen	– IV
Inspecteur-Generaal der ~~Koninklijke Landm~~ Krijgsmacht	– IGK
Koninklijke Landmacht	– KL
Koninklijke Luchtmacht	– KLu
Koninklijke marechaussee	– KMar
Koninklijke Marine	– KM
Koninklijke militaire academie	– KMA
Korps commandotroepen	– KCT
Korps luchtdoelartillerie	– KLUA
Materieelinspectie-orgaan	– MIO
Militair attaché	– MA
Militaire vrouwenafdeling	– Milva
Minister van Defensie	– MvD
Mobiele colonnes	– MC
Nationale reserve	– Natres
Nederlandse territoriale bevelhebber	– NTB
Onderofficiersschool	– OOS
Regiment aan- en afvoertroepen	– RAAT
Regiment geneeskundige troepen	– RGT
Regiment genietroepen	– RGnT
Regiment Van Heutsz	– RVH
Regiment huzaren Prins Alexander	– RPA
Regiment Huzaren van Boreel	– RHB
Regiment huzaren Van Sytzema	– RVS
Regiment infanterie Chassé	– RICh
Regiment infanterie Menno van Coehoorn	– RIMvC
Regiment infanterie Johan Willem Friso	– RIJWF
Regiment infanterie Oranje-Gelderland	– RIOG
Regiment intendancetroepen	– RIT
Regiment Limburgse Jagers	– RLJ
Regiment Stoottroepen	– RS
Regiment technische troepen	– RTT
Regiment veldartillerie Van Essen	– RVE
Regiment veldartillerie Prins Frederik	– RPF
Regiment veldartillerie Prins Maurits	– RPM
Regiment verbindingstroepen	– RVbdT

Menen van Coehoorn
wordt ook eigenaar
van de huzaren
van het voormalig
6 de huzaren van
geschreven.
De huzaren
verkomen
onder vormen
hierop een
uitzondering.

V-CIE.NL

Secretaris-generaal van defensie	– SG
Studiecentrum voor militair leiderschap	– SCML
Territoriale bevelhebber	– TB
Territoriale commandant	– TC
Verenigde Chefs van Staven	– VCS
Voorzitter van het Comité Verenigde Chefs van Staven	– VVCS

Y-CIE.NL

Lijst 4

OPSTELLERSLETTERS

Sectie:	Opstellersletters:
Adjudant-generaal	AG
Artillerie	AR
Aan- en afvoertroepen (c.q. Vervoerswezen)	AT
Cavalerie	CA
Abc-oorlogvoering	CH
Controleur militaire administratie	CM
Film- en fotodienst	FD
Geneeskundige dienst	GD
Genie	GE
Commandant	GC
Chef staf	GS
Sectie G1(S1)	GP
Sectie G2(S2)	GX
Sectie G3(S3)	GO
Sectie G4(S4)	GM
Geestelijke verzorging	GV
Intendance	IT
Luchtdoelartillerie	LA
Lichte vliegtuigen	LV
Militaire administratie	MA
Militair gezag/Juridische zaken	MJ
Marechaussee	MP
Technische dienst	TD
Verbindingsdienst	VB
Voorlichting	VL
Welzijnszorg	WZ

Y-CIE.NL